

Naročna mesečno
25 Din. za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 120 Din. za
inozemstvo 140 Din.

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/I

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050. — nočna 2996, 2994 in 2050

SCOVENEC

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
pondeljka in dneva po prazniku

Praznik varčevanja

Vsako leto zadnji dan oktobra praznujemo po vsem svetu dan varčevanja. Predvsem je ta dan posveten delu za propagando varčevanja. Sicer imamo vedno priliko in stalno opozarjam na pomen varčevanja v narodno gospodarskem in socialnem oziru. Potreben je podčrtati veliki pomen varčevanja ravno na ta dan. Ne bomo govorili o pomenu in uspehih varčevanja in o vzgoji k varčnosti, posebno mladine, pač pa hočemo poudariti važnost varčevanja posebno za Slovence. Kajti vsako leto gredo težki milijoni našega denarja v inozemstvo, ker nismo imeli dovolj narodnega kapitala za vse velike potrebe našega gospodarstva. Tako gredo dividende vsake leto v milijonskih zneskih izven meja naše države v korist tujcem. Stremeti moramo za gospodarsko samostojnost. Ta pa je mogoča le, če imamo dovolj lastnega kapitala za vse podvige, ki so potrebeni v najrazličnejših panogah gospodarstva.

Kajti velika je nevarnost, da bomo dolgo časa odvisni od tujega kapitala. To pa ne pomeni samo gospodarske odvisnosti od tujega kapitala, pač pa tudi sledi gospodarski odvisnosti narodna odvisnost in še politična. Saj vidimo, kako kapitalno bogate države izkorisčajo na kapitalu revne države in brezobzorno izrabljajo svojo gospodarsko premoč.

Tudi pri nas lahko vidimo, kakšne posledice ima veliko udejstvovanje tujega kapitala v našem gospodarstvu. Reklj smo že, kako velike vsote gredo za obrestovanje tujega kapitala ven, katere vse moramo plačati z našim delom. Vidimo nadalje, koliko tujcev je še vedno zaposlenih v naši industriji, čeprav imamo že toliko kvalificiranega delavstva, da se mora izseljevati v druge pokrajine države in celo v inozemstvo. Zato bi morala biti naša najvažnejša naloga, vsa podjetja, kjer se udejstvuje tui kapital, spraviti v naše roke. To pa seveda ne bo šlo drugače kakor z zbiranjem lastnega kapitala.

Velikokrat smo že čuli poudarjanje, da je naša dežela v primeri z drugimi pokrajinami države bogata. Največkrat so ti glasovi navajali višino hranilnih vlog v naših zadrugah, regulativnih hranilnicah in bankah. Niso pa videli, kako velike vsote kapitala je zbral varčevanje v drugih državah na svetu. V primeri s kako velebanko v Angliji, Nemčiji ali Franciji ne spravimo v vsej državi tako velikih vsot skupaj, kakor ima teh ena vlog.

Hranilne vloge v Sloveniji so dosegle že res lepe vsote, vendar je treba upoštevati, da so veliki, sto milijonov dinarjev presegajoči zneski prav za prav dvojne vloge. Prvotnih vlog je veliko manj, kakor pa kaže celokupna statistika. Da smo kljub relativni, visoki višini hranilnih vlog še vedno revni, se vidi, da še nismo dosegli predvojnega stanja. Kajti pred vojno so imele samo regulativne hranilnice nad 200 milijonov kron vlog, danes jih pa imajo nekaj nad milijardo dinarjev. Ugodnejše je stanje pri zadrugah in pri bankah. Toda z ozirom na zelo narastle potrebe po vojni, ko smo si ustavili svoje denarstvo, ko se je naša trgovina osamosvojila in prešla večinoma v roke naših ljudi, ko smo se začeli udejstvovati tudi na industrijskem polju, je vendar naš nabrani kapital premajhen za izvedbo velikih del v korist našega narodnega gospodarstva. Saj vedno govorimo, ko se obravnavajo velike investicije, da nam je potreben inozemski kapital. Toda tega ne potrebujemo, oziroma ga nam ne bi bilo treba iskati, ker bi lahko zbrali pri nas dovolj velike kapitale. Zavedati se je treba, da ima dotok inozemskega kapitala tudi svoje slabe strani, ki marsikdaj odtehtajo vse njegove dobre.

V varčevanju so postali drugi narodi res veliki. Poglejmo samo v Ameriko, kjer se tudi najmanjši zneski nalagajo v denarne zavode, kjer razpolagojo z njimi s čeki. Tako so tudi najmanjši zneski plodonosno naloženi in dajejo korist ne samo vlagatelju, ampak tudi celokupnemu gospodarstvu. Zlasti mladino je treba vzgajati k varčevanju, da bomo v bodočnosti z gotovostjo zbrali vse potrebne kapitale.

H koncu moramo poudariti veliki pomen in uspeh našega zadružništva pri varčevanju. Zadružništvo je vpeljalo varčevanje na deželi, kakor so ga v večjih mestih pri nas vpeljale regulativne hranilnice. Zadruge so zbrane velike kapitalite in jih zopet dale onim, ki so jih zbrali, v obliki posojil. Danes bi se godilo našim kmetom ravno tako kot drugod, če ne bi imeli svojih zadrug in v njih cenjenih dežarnih sredstev. Zlasti pa bodo vedeli ceniti pomen varčevanja in zadružništva oni gospodarji, ki čutijo vedno bolj težo naraščajoče kmetijske krize zaradi padanja cen kmetijskih proizvodov.

Dve veliki železniški nesreči

Pariz, 29. okt. as. Brovrlak Ženeva-Lyon-Bordeaux je snežni skoči s tira pri vasi Perigueux. Obe lokomotive sta se zvrnili. Uradni voz je popolnoma razdeljan. Prvi trije vagoni so se prevrnili drug na druga. Izpod ruševin so potegnili 8 mrtvih in 15 težko ranjenih. Vendar obstaja bojaz, da so bo število žrtev še povečalo, ker še niso mogli preiskati ruševin nekaterih vozov.

Stuttgart, 29. okt. as. Na progli Ulm-Aalen je prišlo včeraj do velike železniške nesreči. Osenji vlak se je namreč zatezel v nasproti prihajajoči tovorni vlak. Ubita sta bila oba vlakovodja. Več ljudi je bilo težko ranjenih.

Nove preizkušnje za Brüninga

Hitlerjanci zahtevajo v parlamentu revizijo versajskega miru — Velika nevarnost za vlado

Berlin, 29. okt. ff. Po vsem, kar smo do sedaj doživeli v novem nemškem parlamentu, izgleda, kaže da bi se boj proti Brüningovi vladi nadaljeval z neznanjano močjo in z nespremenjenimi intrigami. Njegova zadnja zmaga, ko je dobil zaupnico za svojo vlado deklaracijo, ga je v inozemskem spoštovanju zelo povila. Hitler mu hoče dati prilike, da to spoštovanje tudi zasluži v neprestanem boju.

Danes je pod predsedstvom nacionalista Fricka zunanjepolitični odbor sprejel na glasovanje predlog hitlerjanske skupine, naj se takoj revidira versajski mir in naj Nemčija takoj ustavi represijska plačevanja. Položaj vlade je zelo opasen, ker v tem odboru razpolaga le s polovico glasov. Državni kancler Brüning, ki se je zagovarjal, je trdno branil stališče državne vlade, da na noben način ne more pristati na takojšnjo ukinitev represijskih plačil, ker bi to pomenilo neuvosten kršitev pogodbe, katero je Nemčija po svojih zastopnikih podpisala. Kdo naj pa še veruje v besedo nemških ministrov, je vzhliknil državni kancler. Ce bi se Nemčija spustila na to opolzko pot, potem gre v katastrofo, ker zvezne velesile bi takoj podvzeli protiukrepe, ki bi kredit, ki ga Nemčija v tujini še uživa, popolnoma uničil in našo industrijo, ki ravno živi z inozemsko kreditom, postavil pred zadostno dejstvo, da ne more delati, ker nima denarja. Ali naj k trem milijonom dolgov.

Za svojem govoru je Göbels naglašal, da so danes na vsem svetu samo tri države, ki plačujejo vojne dolbove in da ta denar sprejema sedem držav.

čemo te mase zadovoljiti oziroma jim zabraniti, da v boju za svoj obstoj se sežejo po neustavnih sestavstvih, ki bi nemško državo pokopale pod razvalinami socialne revolucije. Ta predlog vlada torej odklanja in sploh noči o njem razpravlja.

Drugi predlog zahteva, naj vlada izposluje moratorij, ali počitnice za plačevanje za gotovo do let. Finančni minister Dietrich je na to odgovoril, da ni umestno, da bi zahtevali pomoč od zunaj, dokler v lastni hiši nismo napravili reda. Ce mi sami ne bomo storili vse, kar je v naših močeh, da izenačimo državni proračun, potem nas bodo k temu prisilile velesile, ne da bi dale odmor v plačevanju dolgov.

Za enkrat torej državna vlada ne mora zaprositi za nikak moratorij. To vprašanje bi se eventuelno še moglo staviti na spomlad, ko bo gospodarski položaj jasno pokazal, če smo v stanju storiti svojo dolžnost napram našim upnikom ali ne. Iz Amerike so se slišali glasovi, in sicer od oficijskih strani, da Zedinjene države moralorju niso naklonjene, ker bi v tem slučaju tudi Francija in Anglija ter Italija nehale odplačevati svoje dolbove. Morda se bo pozneje posrečilo ameriške finančne prepričali, da bi bilo v interesu ameriškega gospodarstva kakor tudi v interesu vsega sveta, če bi se vsi vojni dolgovi popolnoma črtili, ali pa vsaj delno odpisali.

V svojem govoru je Göbels naglašal, da so danes na vsem svetu samo tri države, ki plačujejo vojne dolbove in da ta denar sprejema sedem držav.

Plačujoče države so Nemčija, ki mora šteti letno 22 milijard dinarjev, Anglija plača samo 250 milijon dinarjev in Grčija 55 milijon dinarjev. Vse druge države so na dobičku, ker Zedinjene države sprejemajo vsega skupaj 15 milijard dinarjev, Francija sprejema 5 in pol milijarde dinarjev, Italija pol-drugo milijardo dinarjev, Belgija 1 milijard 200 milijon dinarjev, Jugoslavija 1 milijard dinarjev, Japonska 150 milijon dinarjev in Portugalska 70 milijon dinarjev. Vsi ti dolgov bi se morali črtili. Dietrich odgovarja, da bo že prišel čas, ko bo državna vlada stavila temu primeren predlog.

V odboru je prišlo do velikih nemirov, tako da se je morala seja prekiniti. Do glasovanja še ni prišlo ob uri, ko se prednje informacije odpravljajo.

Berlin, 29. okt. as. Danes je imel državni zbor osemurno posvetovanje. Razpravljal je o zunanjih politiki kabinet. V glavnem je bilo na dnevnem redu preparacijsko vprašanje. Vse opozicionalne stranke so vložile svoje predloge, okrog katerih se je razvila živahn razprava. Noben predlog ni bil sprejet. V zunanjepolitičnem odseku parlamenta se je tudi razpravljal o teh predlogih, vendar so komunisti na eni in narodni socialisti na drugi strani onemogočili sprejem gotovih predlogov. Čeprav so bili vsi predlogi opozicije odklonjeni, se je vendar pri današnji razpravi pokazalo, da velik del parlamenta zahteva spremembu represijskih dolžnosti. Celo nekateri socialnodemokrati poslanci so se potegovali za revizijo.

Španski poslanik o bližnjih volitvah

»Izid volitev prinese zmago zmernim elementom«

Belgrad, 29. okt. m. Španski poslanik na našem dvoru g. de Torihos je dal »Pravdi« zanimivo izjavilo o bližnjih volitvah v Španiji. V tej izjavi pravi med drugim:

»Tudi osebno se zelo veselim, da so se razpisale volitve. S tem se bo učvrstilo tisto stanje, ki obenem z normalnim življenjem prinaša v Španijo tudi svobodo časopisa, med čigar iskrene borce se štejem tudi jaz. Ta svoboda časopisa, ki ima za posledico tudi svobodo vsega ostalega izražanja javnega mnenja in javnih manifestacij, bo brez dvoma prinesla v vsakodnevno borbo in polemiko izkristaliziranje misijenja, ki se bo manifestiral pri volitvah s splošno volivno pravico.«

Do sedaj se jasno očrtavajo nekateri orientacije. Obče mnenje, celo najekstremnejših, dajejo priznanje preudarnosti in lojalnosti vlade, ki se

niti najmanj ni oddaljila od svojega programa in svojih obiljub. Povsem nasproten svojim predhodnikom, ki so javno kot začasni činitelji hoteli stalno ostati na vladi, je general Berenguer. Njegovi sodelavci držijo besed in so storili vse, da pripravijo pot v normalno življenje. S te črti se generali niti malo ni oddalil in z vso energijo vodi pravljalna dela za sestanek bodočega parlamenta.

Misli se, da bo izid volitev dal orientacijo na levo in zmago zmernim elementom.«

O zunanjji politiki je izjavil: »Za časa prejšnjega režima so vlade razne struje iz inozemstva. Sedaj pa se je to popolnoma spremeno. Berenguer je popolnoma pravilno izjavil in naglasil svojo privrženost k francosko-španskemu zblžanju. Poleg tega ni treba še omenjati, da bo glavna skrb Španije integralni pacifizem.«

Štorgo delimo državo in njeni dobro od dnevnih vprašanj in udano stojimo za kraljem in njegovim delom.«

Minister Srškić je v svojem govoru govoril o političnem pomenu sedanjega stanja, minister Preka o socialni zakonodaji, minister Shvegel pa o zunanjji trgovini in je našim veletrgovcem priporočal, da gradijo svoja skladisca v inozemstvu, malim trgovcem pa je sveloval, da naj se organizirajo.

Belgrad, 29. okt. z. Dne 11. novembra bodo v Belgradu velike narodne svečanosti. Ta dan se bo slovensko odkril spomenik hvaljenosti Franciji, ki ga je izdelal naš največji kipar Meštrović. Spomenik je visok 11½ m. Podstavek je visok 4 m. Narejen je iz granita. Ima dva reliefsa, ki kažejo prosvetno skrb Francije za našo mladino med vojno. Druga slika pa alegorično predstavlja vojaško sodelovanje Francije in Jugoslavije. Spomenik, ki predstavlja Francijo v elanu, je visok 7½ m in je vlit iz brona. Svečanosti se bodo udeležili številni prijatelji našega in francoskega naroda. Akejja za postavitev spomenika je izšla iz vrst dijakov, ki so bili med vojno gojeni v Franciji. S pomočjo kulturnih društev se je našla velika vosa, ki je omogočila postavitev tega imponiznega spomenika. Ob odkritju bodo tudi druge prireditve kot izraz iskrenega francosko-jugoslovanskega prijateljstva.

Poziv kronske upokojencem

Ljubljana, 29. okt. AA. Dravska finančna direkcija v Ljubljani razglasila: Dravska finančna direkcija v Ljubljani je ugotovila, da je še precejšnje število po starih zakonih upokojenega državnega nameščenstva, ki še vedno prejme kronske pokojnine, to pa zato, ker navzdrži javnim in osebnim pozivom leta 1927. ni vložilo prošenja za prevedbo kronske pokojnine na dinarje.

Zato se pozivajo v smislu razpisa generalne direkcije državnega računovodstva od 14. julija 1927. D. R. št. 88.808 (Uradni list od 30. julij 1927, št. 358/81) viši se ne prevedeno kronske pokojnici, da vsak zase vloži nekolkovano prošnjo za prevedbo pri svojem resortnem oblastu, katero mu je svojčas odmerilo kronske pokojnino, če tega doslej še ni storil.

Prošnji je treba priložiti upokojitveni dekret (dekret o miločni, proviziji itd.) in vse listine, s katerimi je prosilec svojčas zaprosil za določitev osebne ali družinske (vdovske) pokojnine.

Vse listine morajo biti sestavljene v slovenskem ali srbsko-hrvatskem jeziku ali pa v overjenih prevodih. K vsaki listini je treba priložiti prepis.

Volkovi v Hercegovini

Belgrad, 29. okt. m. Iz Ivančeve v Hercegovini poročajo, da so se pojavili blizu vasi volkovi, ker je pred par dnevi zapadel sneg. Volkovi so izredno držni in napadajo ljudi in živilo. V eni sami vasi so raztrgali 42 ovac, veliko število pa jih poškodovali.

Spomenik hvaljenosti do Francije

Belgrad, 29. okt. z. Dne 11. novembra bodo v Belgradu velike narodne svečanosti. Ta dan se bo slovensko odkril spomenik hvaljenosti Franciji, ki ga je izdelal naš največji kipar Meštrović. Spomenik je visok 11½ m. Podstavek je visok 4 m. Narejen je iz granita. Ima dva reliefsa, ki kažejo prosvetno skrb Francije za našo mladino med vojno. Druga slika pa alegorično

Pastirski list avstr. škofov

Avstrijski episkopat se je čutil poklicanega, da v idejni zemedi, v kateri se vrši volivni boj v Avstriji, zavzame jasno stališče in svojim vernikom poda smernice, da bodo mogli v skladu s svojo vestijo izvršiti svojo državljanško dolžnost.

Pastirski list, katerega so podpisali nadškof dunajski in škofo krške, linske, sekavsko, st. pöltenske in insbruckske škofije, uvedoma opozarja krščanske volivce, da je od izida sedanjih volitev odvisna usoda avstrijske države. Na eni strani se oglašajo struje, ki bi rade preprečile mirem notranji razvoj na temelju avstrijske ustave, ki z drugimi besedami pripravljajo prevarat kakor ga je izvršil boljševizem v Rusiji, na drugi strani pa se zbirajo moči, ki hočejo zagotoviti vsem državljanom ustavne svoboščine. Boj med enim in drugimi je danes tem nevarnejši, ker se je pokazalo, da se suhe volivni boji prav za prav okrog bistvenih vprašanj vere in morale. Tukaj Kristus — tam Belia. Kadars gre za velike odločitve v življenju, potem je nemogoče prinesi pravilno rešitev brez luči, ki jo daje vera.

Na Kristusovi strani stojijo sedaj oni, ki hočejo, da bo Kristus vladal tudi v javnem življenju, v državi in v parlamentu, v zakonodaji in v upravi ravnotako, kot pa pri izvrševanju odgovorne sodne oblasti. Oni osobito hočejo, da Kristus vladá v družini in posebej čuva svetost in nerazdržljivost zakona ter preprečuje onečastitev zakona s sredstvi, ki bi jih rada upočila brezbožna moderna družba. Krščanska družina smatra za sveto tudi življenje v maternem telesu in želi zakonite zaščite proti nasprotnim vplivom.

Kristus mora nadalje vladati v vzgoji otrok, doma kakor prav posebno že v šoli, ki nima samo naloge, da otroku daje znanje, ampak da ga tudi v krščansko-naravnem duhu vzgaja. Kristus mora vladati v časopisu in drugem tisku, ki ne sme katoliške cerkve in njenih naukov javno zaničevati, ki ne sme z napisano besedo ali s sliko zastupljivati nedoločeni otroki, ki mora služiti resnicu in pravici, in ki se ne sme nikdar spozabit, da bi razširjal nezadovoljnost ali celo pridigoval upor. Kristus mora sposledi vladati v socialnem življenju, da bo delavec obvarovan pred zatiranjem sebih poslodavcev. Kristus mora vladati v gospodarskem življenju ter v ljubezni združiti vse stanove in vse poklice.

Avstrijski škofje se obrnejo potem z vso resnostjo, katero jim nalaga njih poklic, proti nasprotniku Kristusa, ki bi radi ločili Cerkev od države, ki bi radi uničili nerazdržljivost zakona, upeljali brezversko mladino v zgovo, osvobodili vse človeške strasti in odstranili v državi vsako oblast. Oni zavračajo paganski nacionalizem, ki se sedaj pridigne ljudstvu ravnotako kakor odklanjajo v imenu Cerkve brezbožno socialistično državo.

V tem volivnem boju bodo zmagali eni ali drugi. Drugega izhoda ni. V Avstriji je prišel čas odločitve. Oni, ki so za Kristusa, ne morejo več sodelovati z ljudmi, ki ga pobijajo. Tako sodelovanje bi bilo nemoralno in za rešitev duš nevarno. Sicer poskušajo nekatere stranke na zunaj kazati dvino obličje, ki se klanjajo enemu in drugemu taboru. Ta so nestvori in krščansko ljudstvo jih mora tembolj zavreči, ker niso odkriti in ker so na dan ravnotako brezbožne, kot pa one, ki to javno priznavajo. Polovičarstva mora biti konec, Bogu in mamomu se ne more služiti istočasno.

Na koncu prosijo avstrijski škofje svoje verznike, naj vsak storii svojo dolžnost, ki mu jo narekuje veste in vera. Noben krščanski glas ne sme vnačati Kristusu nasprotnega tabora. Vsak krščanski volivec ima sedaj priliko pokazati, da je odločno na strani strank, ki zastopajo krščanska načela v vsem javnem življenju.

Avstrijski škofje predpisujejo za dneve med 31. oktobrom in 8. novembrom skupne molitve po vseh župnijskih cerkvah cele Avstrije.

Pastirsko pismo, ki so ga škofo razposlali, bo imelo blagodejen učinek, da bo razjasnilo ozračje in da bo prihodnji državni zbor na Dunaju moral pokazati, če želi kulturnega boja, ali če hoče pustiti krščanstvu njegovo vzgojevalno nalogu.

Francoski komunisti nazadujejo

Pariz, 29. okt. n. Kakor poroča >Matin<, je izgubila letos francoska komunistična stranka do 70% članov. V mestu Parizu samem se je skrilo število komunistov za 45% in v vzhodnih industrijskih okrajih celo za 78%. Sploh kažejo komunistični krožki po tovarnah, rudnikih in podjetjih žalostno nazadovanje. V St. Etienneu, ki steje do 50 tisoč delavcev, ima stranka samo 40 članov! Temu primereno se krči naklada komunističnega >glasila Humanité<. Leta 1927. je izhajal dnevnik v 179 tisoč izvodih, leta 1928. 140.000 in lani 145.000.

Angleži imajo težave s soveti

London, 29. okt. as. V spodnjem zbornici je izjavil zunanjji minister Henderson, da je sprejel v avdiciju sovjetskega poslanika in ga opozoril na to, da ruska vlada ne drži obljube, ki jo je dala, ko so se zopet vzpostavili redni odnoski med Anglijo in Rusijo. Prosil je sovjetskega poslanika, da naj sporoči svoji vladi, da bi nadaljevanje te propagande kvarno vplivalo na medsebojne odnose obe držav. Ruski poslanik mu je zagotovil, da se sovjetska vlada striktno drži dane obljube, vendar pa nikakor ne more vplivati na delovanje III. internacionale in kontrolirati njeno delo.

Komunistična rudarska stavka

Berlin, 29. okt. AA. Komunistične organizacije v Berlinu so napovedale stavko v znak protesta povodom velikih rudarskih katastrof, ki se zadnje čase dogajajo v Nemčiji. Komunistične stavke se udeležujejo tudi rudarji iz Poruhrja, katerih število znaša eno tretjino celokupnega števila stavkujočih.

Divjaško masakriranje

Tokio, 29. okt. AA. V Mushi na otoku Formozi so našli 74 japonskih trupel, med temi je 23 žena, 17 deklek, 21 mladeničev in 13 redarjev. Masakrirali so jih domačini.

Omiljenje ameriške prohibicije?

Hoover bo spremenil prohibicijsko politiko

Newyork, 29. okt. as. Vaš dopisnik je svedel od osebe, katere informacije so bile doslej vedno točne, da je v najbljši bodočnosti pričakovati sponzionalne spremembe v prohibicijski politiki predsednika Hooverja. Hoover in voditelji republikanske stranke so baje pripravljeni, da bi doživel velik poraz pri prihodnjih kongresnih volitvah, če ne bi spremenili svojega stališča v vprašanju prohibicije in če ne bi prevzeli vodstva antiprohibicije, ki so nekatero kemične tovarne nredile svoje naprave tako, da lahko začeno v 24 urah z izdelovanjem alkoholnih pišč.

Kronanje abesinskega cesarja

London, 29. okt. AA. Včeraj je prisel v Addis Abebo, glavno mesto Abesine, Gloucesterski vojvoda. Pozdravil ga je osebno abesinski cesar Ras Tafari, ki je čakal na posebni vlek v čakalnici postaje, sedeč na prenosljivem prestolu.

Gloucesterski vojvoda je pozdravil na 400 milj dolgi poti preko francoske Somalije in Abesine mnogo uradnikov in poglavarjev. Pri sprejemu na postaji v Addis Abebi so bili prisotni dvorni uradniki v slikovitih uniformah, diplomati in druge odlične osebnosti. Na peronu je igrala domača godba angleške in abesinske komade.

Po ulicah, koder se je vozil Gloucesterski vojvoda do palače bivše cesarice, kjer bo bival, je stalo na tisoče vojakov.

Svečanosti v Angori

Proslava turškega narodnega praznika — Izjava državn'kov

Angora, 29. okt. as. Turčija je danes praznovala narodni praznik vstopitve republikanskega režima. Kljub dejevnemu vremenu so se vršili paradni pohodi, plesti in druge veselice. Svečanosti v Angori so pridobile na pomenu zaradi prisotnosti madjarskega ministrskega predsednika grofa Bethlena, grškega ministra predsednika Venizelosa in grškega zunanjega ministra Mihalokopulosa. Na včerajnjem banketu, ki je bil prirejen Bethlenu v čast, je poudarjal ministirskega predsednika Izmet paša v svoji napliti razveseljivo dejstvo, da se nahajajo v Angori državniki Madjarske skupaj z državniki Grčije. Obisk madjarskega ministrskega predsednika v Turčiji je preporeben za balkanski mir. Grof Bethlen je v svojem odgovoru izrazil nado, da bo Turčija imela smisel za revizijo mirovnih pogodb in za to, da se pri Državnih narodov zahteva enakopravnost vseh držav. Ta

Addis Abeba, 29. okt. AA. Vojvoda gloucesterski je bil s spremstvom nastanjen v hiši, kjer je stanoval prej Ras Tafari. V mestu so zbrana poslanstva vsega sveta, ki bodo prisostvovala kronanju Ras Tafaria za etiopskega cesarja. Zaradi velike vročine bo kronanje zgodaj včeraj. Slovesnost bo v cerkvi, zgrajeni v la namen na zemljišču katedrale Sv. Jurija. Krona bo nadškof v spremstvu mnogih duhovnikov. Krono so prenesli iz Aksum, ki je bil prejšnja presolnica. V Addis Abeba je priseljeno mnogo žurnalistov. V zabavo inozemskih misij je bilo organizirano mnogo slovesnosti. Združene države zastopa nek general in član žiravnega urada, Francijo nek maršal, dočim Nemčijo in Belgijo poslaniki.

Veselje in skrb na Madžarskem radi Mussolinijevega govora

Budimpešta, 29. okt. p. Madžarski tisk se bavi z Mussolinijevim govorom in naglaša, da je Mussolini močno stopil pred svet s kompletnimi zahivaljami. Vladno in en del opozicionalnega časopisa je s priznavanjem in hvaležnostjo sprejel Mussolinijeve besede in ugotovila, da gresta madjarska in italijanska zunanja politika za enim ciljem. Madžarski tisk pozdravlja Mussolinijeve izjave, da se bo ustvarjala fašistična Evropa. Ugotavlja, da pomenja rezultat nemških volitev in zmaga Hitlerjeve stranke za Evropo novo dobo. Listi so v skrbih zaradi Mussolinijeve izjave in misijo, da bo demokratična

del Bethlenovega govora je postal predmet splošne pozornosti. Zastopniki tiska so govorili z grškim ministirskega predsednika Venizelosom. Na vprašanje zastopnika jugoslovanske brzjavne agencije v Angori o prihodnjih uradnih vvesteh, da je sestane Bethlena in Venizelosa v Angori dogovoren, je grški premier odgovoril, da te vesti ne odgovarjajo resnici. Njihov skupen obisk v Angori je le slučajen.

Atene, 29. okt. as. List >Etnos< poroča iz Angore, da je ministirskega predsednika Venizelosa zastopnik tiska izjavil, da ne bi bilo treba nobene vojne, ako bi bila na svetu samo turško-grška meja.

Atene, 29. okt. as. Francoski trgovinski minister Flandin je danes dopoldne prisel semkaj in je imel razgovore z grškimi vodilnimi politiki glede zopetne vzpostavitve francosko-grških gospodarskih ednoštev, odnosno o grško-francoski trgovinski pogodbi.

Veselje in skrb na Madžarskem

radi Mussolinijevega govora

Budimpešta, 29. okt. p. Madžarski tisk se bavi z Mussolinijevim govorom in naglaša, da je Mussolini močno stopil pred svet s kompletnimi zahivaljami. Vladno in en del opozicionalnega časopisa je s priznavanjem in hvaležnostjo sprejel Mussolinijeve besede in ugotovila, da gresta madjarska in italijanska zunanja politika za enim ciljem. Madžarski tisk pozdravlja Mussolinijeve izjave, da se bo ustvarjala fašistična Evropa. Ugotavlja, da pomenja rezultat nemških volitev in zmaga Hitlerjeve stranke za Evropo novo dobo. Listi so v skrbih zaradi Mussolinijeve izjave in misijo, da bo pripravil

Evropo smatrala, da je fašizem ne samo v notranjosti Italije, nego tudi zunaj nje v opasnosti.

Pest Kurir je nasproti temu mnenju, da je Mussolinijeva izjava o potrebi držanja prijateljskih pogodb zelo važna, toda porazna za Madjarsko. Mussolini je hotel reči, da je Madjarska s svojim orodjem z Italijo, kadarkoli to Italija zahteva. Tako pojmovanje Mussolinijevih izjav ne bo pripravilo k izvedbi ideje o reviziji mednarodnih pogodb, niti ne bo Madjarski pomagalo, da bi dobila zunanjost, ki je potrebno. Madjarska javnost je z razumnim sprejema Mussolinijevih govorov.

Ravno na politična zaostalost Madžarske, piše Apponyi, je vrok, da ima tako malo simpatij pri civiliziranih narodih in da nobena izobražena država neke pokazati razumevanja za še tako upravičene zahteve madjarskega naroda, dokler ta maledž ne bo odpravljen. «Nezadovoljstvo je veliko na Madžarskem in mi nimamo nobenega

sredstva, da bi to nezadovoljstvo ustavnim potom prislo do izraza.»

Ganljivo je slišati od starega madžarskega boritelja, kako v »imenu nevsahtive ljubezni do domovine« roti Bethlenovo vlado naj vendar enkrat pride do spoznamna, da je čas, da Madžarska stopi med civilizirane demokracije Evrope. On si tudi ne upa prikrivati dejstva, da je današnji gospodarski položaj na Madžarskem skrajno nevaren, ne toliko za veleposestnike, ki nosijo odgovornost za vladu, ampak za malega kmeta, kateremu ustanova ne da priložnosti, da bi se pritožil, in ki bo v skrajni sili moral seti po neustavnih sredstvih, da pride do svojih pravic.

Vprašanje monarhije za enkrat ne igra nobene vloge na Madžarskem spričo drugih vašenjih vprašanj. Vsekakor pa je on mnen, da so vsi madžarski patriotski stranjeni okrog mladenci, ki prestopa v moško dobo.

Nastop grofa Apponyi-ja je napravil velik vtip v Budimpešti in sicer v vseh krogih. Kdo pozna mednarodno veljavo starega državnika, se zaveda, da bo vladna stranka storila veliko pogreško, aka ne bo poslušala nasvetov, ki prihajajo ob dvanajstih ur.

Ogromne poplave in viharji v Srednji Evropi

Ceste in želežnice poplavljene — Več oseb utonilo

Berlin, 29. okt. AA. Iz vseh krajev Evrope prihajo poročila o škodah, ki so jih povzročila huda neurja in nalinji. V Srednji Nemčiji je že nekaj dni divljavo viharne vreme, ki so ga spremstile številne poplave. Reke v Sleziji in na Saksonskem so močno narastle. V Berlinu je vihar povzročil veliko stvarno škodo. Tudi iz Češkoslovačije prihajo poročila o viharju in škodah. V višjih legah je zapadel visok sneg. V delih južno-vzhodne Francije so bili hudi snežni metezi, ki so deloma povzročili prekinitev prometa. Veliko škodo so viharji povzročili tudi v raznih pokrajnah Turčije. V Galati pri Carrigradu in v Smirni so poplave zahtevali večje število človeških žrtv.

Praga, 29. okt. as. Vedno več prihaja vesti o velikih poplavah na Moravskem. Odra je silno narančila, v Oderburgu je tamkajšnja dušikova tovarna pod vodo in molijo le strehe iz nje. Mesto je od treh strani obdano od vode. V Mor. Osavri so tudi ceste poplavljene. Tudi na srednjem Moravskem je Škoda zaradi poplav silna. Mesto Litva je obdano od vode. Veliko Škodo je povzročila voda tudi na severnem Češkem.

Vratislava, 29. okt. as. Včeraj popoldne so reke v Sleziji dosegle vrhunc. Danes popoldne se je opazilo že natalno padanje vode. Na kilometre je dočela poplavljena. Mnogoštevilne vasi so popolnoma odrezane od ostalega sveta. Ceste in železnicne so poplavljene. Danes popoldne je že več ponahalo in upajo, da se ne bo več ponovilo.

Varšava, 29. okt. as. Tudi iz vzhodne Slezije in iz ostalih pokrajij južno-vzhodne Poljske poročajo o ogromnih poplavah. Reke so za več metrov narastle in so poplavile polja in ceste ter odnesle več mostov. Več oseb je utonilo.

Največje izbiro

kulinjske posode aluminijsaste ter emajlirane od najcenejše do najdražje in sicer sive, rujave, modre i. t. d. nudi edino le tvrdka z železino

STANKO FLORJANCIC

Ljubljana Sv. Petra cesta 35

Konferenca kmečkih strank

Praga, 29. okt. as. Danes se je pri

Služkinjski dom v Ljubljani - zarubljen

Ljubljana, 29. oktobra.

Služkinjski dom v Ljubljani je zadruga, ki oskrbuje v Marijinem domu zasilno zavetišče za brezposelne služkinje in ki hoče v najkrajšem času sezidati Marijin dom za služkinje, in sicer po vzoru poselskih domov, kot jih imajo že vsa večja inozemska mesta. Zadruga si je brez pomoči od kake oblasti kupila že svet in za prazno parcelo mora plačevati letno 800 dinarjev davka. In se je zgodilo, da zadruga v zadnjem trimesecu ni mogla plačati predpisane davke na prazno parcelo (Din 230). Davčna oblast je napovedala in tudi izvršila rubežen. V provizoričnem zavetišču, kamor se dnevno zateka do 35 služkinj, večina brezposelnih, ki dobe vso oskrbo s prenočiščem za dnevnih 5 dinarjev, je davčna oblast zaplenila, odn. zarubila 10 stolov, preostalo je le še nekaj postelj in miz in kuhinjske posode in preostale so seveda brezposelne služkinje. Pa se dandanes še govorji o sicialnih reformah, prirejajo se anketi za odpravo brezposelnosti, za omiljenje socialnej bede, javno se šepeta o nevarnosti nižjih stanov. Ce se pa začne z dejansko akcijo za odpravo vseh teh težkih rak-ran, tudi občina je med temi, ne znajo pomagati. Očiten primer je omenjena rubežen »Služkinjskega doma«.

Glas zapuščenih

Zima je že zgodaj potrka na vrata in, kakor se vidi, bo dolgotrajna in huda.

Železniški staroučenci, provizionisti, miločinarji, železniški invalidi, vdove in sirote državne in južne železnice so jo s strahom pričakovali. Zmrzovali bodo v nezakurjenih sobah, v barakah in celo v podstrešjih, ker nimajo sredstev za primerno in človeku podobno stanovanje. Nimajo sredstev za kurivo in obleko, ker jim še za živež primankuje.

Ni potreba omenjati, kaj je železniška služba, s kakšnimi trdotami je zvezana in to ob vsakem vremenu po dnevi in po noči. Vendar je vsak na svojem mestu vstrajal, plačeval z veseljem v pokojninski sklad v dobrini nadi, da bo na starost preskrbljen. A časi so se izpremenili, svetovna vojna je uničila tudi tem siromakovu mirno zadovoljno starostno življenje. Žive v največji bedi, pomanjkanju in obupu, delno v resnicu gladu umirajo.

Vsem merodajnim mestom se venomer razkriva to strašno gorenje. Prosijo, da se tudi tem siromakovu uredijo njihovi prejemki času in življenjskim potrebsčinam primerno. Neštetokrat so že prosili, da se onim, kateri so se v službi ponesrečili, njihove še vedno kronske nezgodne rente prevedejo in urede.

V tej hudi stiski gori imenovanih smo primorani na tem mestu vnovič povzdigniti svoj glas in prositi: usmilite se teh trpinov. Trdno upamo, da kraljevska vlada ne bo preslišala obupnih klicev onih, kateri so težko in odgovorno službo opravljali za dobrobit vsej javnosti, temveč bo po svojih močeh skušala omiliti bedo trepežih. — Društvo železniških upokojencev za dravsko banovino v Ljubljani.

Smrt pod bukvo sirote

Iz Krive Palanke poročajo: Lani je Todor Trajanovič iz vasi Gaber posodil siromašni ženi 20 kil žita. Letos bi bila revica morala žito vrniti. Ker pa tega v svoji revčini ni mogla, ko neno malo polje ni obrodiло, je zahteval mesto žita vratilo v drugem blagu. Sirotu mu je dovolila, da sme posekati njen bukev. Todor Trajanovič je takoj šel na delo in posekal drevo, ki pa se je pri padcu zvrnilo na Trajanoviča in ga ubilo.

DRAGO GORUP & CO.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/II.

Vam nudi solidne in vseh cen

damske zimske plašče

PRIDITE

in oglejte si zalogu brezobvezno!

Likovič Joža:

Smrt teče . . .

Jesenski vihar je grebel po skalovitih lazih in posipal plazove preko zizanih pečin krimskih grebenov. Nebo je bilo malce medio, modra svetloba je plala med redkimi zvezdami, mlad mesec se je stiskal med nerodnimi oblaki, ki so se drenjali ter ruvali nad Pleševcem in se drobili med Korenom in Klužem. Mražeče ozračje se je tajinstveno blestikal, kakor da se pletejo srebrne niti skozi somrak. Na Zalostni gori je udarila pozna ura, v hrastovju je bevšnik preplašen lisjak, ki je začutil nagle korake...

S tovariši sem zašel. Pred večerom smo prešli sv. Ano; toda spotoma smo dražili hude srake, ki so se zaljubljeno vozile nad podpeškim kamnolomom, bleščeta večeroma zarja jin ni dala spati. Medtem nam je pa vuela noč smer in vid čisto smo se zmedeli. Zgrešili smo blizanci, ki nas bi privedla pod Zalostno goro skozi Prevalje v Gorice. Kredli smo preveč levo... Gozd je bil teman, nevšečno mrmaranje je vstajalo iz črnih lazar, nevidna roka je dramila strahotne skrivnosti stvarstva.

»Da si nas tako nerodno speljal,« je neprestano gozel za mojim hrbtom Tone.

»Zahvali se Loju! Kaj pa je stikal tako dolgo za srednjim perjem,« sem skušal odvriti krivdo in pospešil korak.

»Gudna noč!« je vzdihnil pred mano Ciril ter se varno pognal čez skalni prag.

»Ha, ha, ha,« se je junailj zadaj Miro. »Ci-

Nevarnost za prekmurske delavce

Grozeči ukrepi pruske vlade proti dohodu sezonskih poljedelskih delavcev — Prizadetih 4000 delavev iz Slovenske Krajine

Ljubljana, 29. oktobra.
V Nemčiji sedaj pripravljajo neke uredbe, ki bodo katastrofalno zadele tudi naše prekmurske delavce, ki so hodili že dve leti delat poleti na nemška veleposestva in se na zimo vračali v domovino s prav čednim zaslужkom, s katerim so mogli preko zime preživljati sebe in svoje.

V Nemčiji vlada velika brezposelnost in nemški časopisi in statistike trdijo, da je skor 3 milijone Nemcov brezposelnih. Zato so se odločile posamezne nemške dežele in zlasti najvažnejša med njimi, Prusija, za odločne ukrepe, ki naj omilijo položaj brezposelnih in znižajo njihovo število. Med drugimi namerava Prusija podaljšati obvezno dobo za šolanje, da prepreči pregrezodni dotok mladih delavcev na delovni trg, namerava znižati delovni čas na 40 ur tedensko in namerava preprečiti uvoz sezonskih delavcev v Prusijo. (Glej »Berliner Tageblatt« od 25. t. m.)

Ti delavci, ki jih Nemci imenujejo »Wanderarbeiter« ali »Sachsenländer«, so bili Nemčiji že od nekdaj potrebni pri žetvi. Okoli 110.000 inozemskih poljedelskih delavcev je našlo vsako leto zaslujilo v Nemčiji. Po narodnosti so bili večini Poljaki, pa tudi Madjari, Slovaki, Italijani in prekmurski Slovenci. Sedaj pišejo nemški časopisi o programu pruske vlade tako-le: »Ne gre, da bi spričo 3 milijonov brezposelnih nemških delavcev zavzel 110.000 tujev delovna mesta v Nemčiji!«

Leta 1928. je našlo v Nemčiji 1000 prekmurskih sezonskih delavcev zaslujek. Prinesli so domov okoli 6 milijonov Din čistega. Leta 1929. pa je bilo okoli 4000 naših delavcev v Nemčiji in so prinesli domov okoli 12 milijonov Din čistega. Letos pa jih je bilo malo manj kot lani. Ta denar, ki so ga prinesli domov, se je občutno poznal v gospodarstvu Slovenske Krajine, prišel je prav v gospodarstvu vse Slovenije in nazadnje tudi vse druge delne.

Pri pripominjanju, da veljajo naši delavci v Nemčiji za prvorstne, tako rekoč kvalificirane poljedelske delavce. Nemška veleposestva odklanjajo delavce iz drugih slovenskih krajev, prav tako tudi brezposelne nemške industrijske delavce. Poizkus pruske vlade, nadomestiti sezonske delavce z lastnimi industrijskimi delavci pa bi bil tudi iluzoren in nemškemu poljedelstvu samemu škodljiv. Industrijski delavec ni vajen poljskega dela in ga ne bo nikoli tako opravljal kot tega dela vajen človek. Zato bo namera pruske vlade gotovo načela tudi na odpor nemških poljedelcev.

Naša vlada se bo gotovo pobrigala za usodo prekmurskih delavcev. To pričakujemo tudi od naših delavskih institucij, zlasti od Delavske zbornice in od Borze dela.

so urejevale delavske konvencije, ki so bile podpisane med Nemčijo in našo državo. Za našo državo je te konvencije podpisal dr. Gosar. Te konvencije so še vedno v veljavi in bo Prusija mogla le težko iti preko njih.

Naši delavci so v Nemčiji prijavljeni zaradi svoje marljivosti in skromnosti. Tudi se oni sami najbolje počutijo v Nemčiji, kjer uživajo tudi dobre socialne zakonodaje in zaščite, medtem ko jih sezonsko delo na francoskih posestvih ne mitko toliko in tudi tam ne zaslujijo dovolj. Strašen bi bil udarec za Slovensko Krajino, ako bi Prusija svojo namero res izvedla. 2000 delavcev, to je 10.000 družinskih članov bi ostalo brez kruha.

Pripominjam, da veljajo naši delavci v Nemčiji za prvorstne, tako rekoč kvalificirane poljedelske delavce. Nemška veleposestva odklanjajo delavce iz drugih slovenskih krajev, prav tako tudi brezposelne nemške industrijske delavce. Poizkus pruske vlade, nadomestiti sezonske delavce z lastnimi industrijskimi delavci pa bi bil tudi iluzoren in nemškemu poljedelstvu samemu škodljiv. Industrijski delavec ni vajen poljskega dela in ga ne bo nikoli tako opravljal kot tega dela vajen človek. Zato bo namera pruske vlade gotovo načela tudi na odpor nemških poljedelcev.

Naša vlada se bo gotovo pobrigala za usodo prekmurskih delavcev. To pričakujemo tudi od naših delavskih institucij, zlasti od Delavske zbornice in od Borze dela.

Na tisoče in tisoče nemških delavcev dela v naši državi in niso vsi kvalificirani. Večina bi se dala prav lahko nadomestiti z domačim delavstvom. Le nekoliko naše odločnosti, in poskus pruske vlade, odveti štirim tisočem naših delavcev skromen zaslujek, se bo obnesel popolnoma drugače, kakor pruska vlada misli: v škodo nemškega poljedelstva in še s povečanjem brezposelnosti v Nemčiji.

Sanatorij za na pljučnih bolne železničarje

V Tinju na Pohorju

Slov. Bistrica, 28. okt.

V pondeljek, dne 27. oktobra je bil zaključni komisijiški ogled prostora, oziroma zemljišča za bodoči sanatorij pljučnabolnih železničarjev v tinjski občini pri Slovenski Bistrici.

Po nalogu ministristva prometa bodo zgradili v državi dva sanatorija — enega v Srbiji, enega v Sloveniji. Izkazuje izbiro zemljišča v Sloveniji pa je ministrstvo poverilo strokovnjaku, g. docentu g. I. Matku iz Maribora, ki je zato potoval vso pomlad po vsej slovenski banovini in našel najidealnejši prostor za bodoči sanatorij na južnem Pohorju v tinjski občini pri Slovenski Bistrici. Po početku komisije iz ministristva je sledil ministerstvo prometa izdalо naloz, da se vrši zaključni komisijiški ogled predlaganega prostora po strokovnjakih železniške direkcije v Ljubljani in zastopnikih oblastne uprave humanitarnega fonda v Ljubljani.

Dvanajščinska komisija si je v spremstvu občinskih zastopnikov Slovenske Bistrike z županom dr. B. Schaubachom in občinskih zastopnikov občine Tinje ogledala ves kompleks zemljišča v Visolah. Prostor leži na južnem pobočju Pohorja v meji med vinogradniškim in gozdnim pasom v

višini 400–500 m, izborni zaščiten pred vetrovi tako s severa kakor z vzhoda. Krasen razgled po slovenjbistriškem gričevju in Dravskem polju, za njim pa zid pogorij iz Konjiške gore, Boča, Donačke gore, Ivanjščice in Slemenja. Že pogled na to pokrajino, vedno se spreminjačo v letnih časih, vpliva na bolnika, kako ugodno poleg zelo milega podnebjja z zelo malo padavin. Mimo tečeta dva potoka, v goru pa je več izvirkov prav dobril studenec za vodovod. Zemljišče je last graškega Nemca Bauerja, ki pa bo nekoliko premajhno. Zato bodo kupili tudi sosednje zemljišče g. Acetta, stavbenika iz Maribora, ki ima tu svoje vzorno posetovo.

Edina težkoča, katero pa lahko odstranijo, je slaba kolovozna cesta, ki je odcepek od tinjske občinske ceste. Je pa že večletna želja obveznočnih vasi dobra cesta od Bistrice do Oplotnice. Tozadnji načrti trase omenjene ceste bi se moralizirati tudi na sanatorij, ki bo velikega gospodarskega pomena za ves slovenjbistriški okraj.

Po več ur trajajočem ogledu so bili vsi člani komisije gostje prijazne Accettove hiše, nakar so se z avtomobili vrnili v Slovensko Bistrico, kjer jim je mestna občina privedila prigrizek.

Dve žaloigri - sad velemestne nemoralnosti

Dva morilca v Belgradu

Belgrad, 28. oktobra.

Belgrad stoji pod vtisom dveh strašnih držinskih tragedij, ki sta se odigrali skoraj druga za drugo v enem in istem tednu. Obe državni žaloigri odkrivata vso propalost in gnilobo današnje družbe, ki posveča vse svoje življenje materialnemu uživanju, a pri tem globoko greši i proti sebi sami i proti okolici. Posledice nemoralne se pokazajo v trenutkih, ko prevarani mož ali prevarana žena z morilnim orožjem v roki napravi konec žalostnemu življenju.

Tramvajski konduktor Dušan Stošić je v sredo umoril svojo priležnico, ki mu je razkopal državno srečo, a ga pri tem varala. Zapustil zaksko ženo z tremi še nedorasliimi otročki, ki je živel s svojo priležnico, ki ga je znala dočela omrežiti in ga zaslužniti. Tako je živel skoraj pol leta. Sam pisanec in razuzdanec je zahteval od svoje priležnice, da živi popolnoma zanj. Ker se to ni zgodilo in se je čutil prevaranega,

se je odločil, da jo ubije. Poiskal jo je v službi, kjer je služila kot kuhanica, planil proti njej in ji zabodel globoko v srce svoj nož. Zenska se je zgrudila mrtva na tla.

Po krvavem dejanju je šel ubijalec do prvega ororžnika na ulico in resignirano povedal, kaj je storil.

Drugi žaločni se je zgodil v nedeljo zvečer. V hiši Bore Mihajlovića so se zbrali prijatelji, ki jih je Mihajlović povabil na koso. Med gosti sta bila tudi Dana Dobrilovič in Ostoja Pešterac. Dobrilovičeva je pobegnila pred kratkim od svojega moža Milorada v hišo Mihajlovića. Ostoja Pešterac, ki je doslej vedno prihajal v hišo Dobriloviča in bil njegov hišni prijatelj, je odsljek zapustil svojega prijatelja, a redno zahajal k Mihajloviću kamor se je zatekla Dana Dobrilovič. On sam je bil ozeten, a je popolnoma zanemaril svojo ženo. Za razmerje med Dobrilovičevim ženo in Peštercem sta vedela Dobrilovič in Pešterčeva žena.

onostran železnice prazno in brez glasu. Ozračje je bilo mirno, zvezde so gorele brez trepeta...

Izpod nepristopne pečine se je utrgala bleščasta senca, podobna tanki dekklici, poviti v bele tkanine. Hitela je proti vasi. Skrivočna neznanka je bolj plavala kakor pa hodila. Obraza nismo razložili, nog nismo zaznali, četudi je bila le nekaj streličev od nas. Nesiščno je združila preko železniškega nasipa, se lagodno spustila čez koščenino, dokler ni pripolzela na križ pot, kjer bi morala srečati. Strahoma sem se ozrl na tovariste. Tako sem opazil da tudi oni motrijo svetlo prikaz.

»Veščak!« se je prvi opogumil Miro. »Do hitimo jo, bomo videli, kaj bo...«

»Smrt,« je sklenil roki Ciril in se zavil v pelerino.

»Beži, be

Kaj pravite?

Črnogledi ljudje pravijo, da Slovenci nima-
mo zgodovine. Prav za prav je to smešno govorje-
nje. Vsak, kdo je, ima preteklost, najsi je taka
ali taka, dolga ali kratka. Zgodovina je! Če kdo
preteklosti ne pozna ali se mu ne zdi dovolj bles-
četa, zlata, železna ali krvava, naj ne trdi, da to
ni zgodovina! Slovensko ljudstvo je brez plemstva
in brez grbov in knezov v tisoletjih pisalo svojo
zgodovino. Dokaz temu je, da smo tu in da smo
taki, kakršni smo! Res je, da so naši zgodovinarji
sluhirali to zgodovino svojega slovenskega rodu,
da so zelo mnogo proučili, popularizirali in obja-
vili. To je bilo ogromno znanstveno delo. Naj ome-
njam le nekatere stare naše zgodovinarje: Vrhon-
ca, Rutarja, posebno pa dr. Grudna in dr. Kosa.
Dela samo teh so pravcate zakladnica zgodovin-
skega znanja. Živeli zgodovinarjev — in tudi zgo-
dovinarje —, ki delo naših velikih mož nadalju-
jejo, nili ne omenjam.

Toda zdi se mi, da je vsa ta ogromna zalogra
slovenskega zgodovinskega znanja in materijala
premašila last — ljudstvo. Ne mislim, da se
niso Mohorjeva in druge družbe brigale za to.
Mohorjeva je n. pr. storila s svojo »Zgodovino slo-
venskega naroda« ogromno delo. Mislim pa, da se
naši pisatelji premašila zavedajo svojih dolžnosti do
ljudstva, iz katerega so izšli in za katerega pišejo.
Finžgar, Prezelj — da. In še nekatere manjši. Kje
so drugi? Seveda! Lože je obravnavati sodobne
probleme, jih morda po svoje zasukavati in bili
tako plodoviti. Za zgodovinske romane je treba glo-
bokega služila, silnega znanja in širokoga pogleda.
In vendar se bo treba tega lotiti. Ne radi nekake
romantike, mavec radi realne, žive in krvave po-
trebe sedanosti!

Koledar

Cetrtek, 30. oktobra: Alfonz Rodriguez, spo-
znavavec; Angelus.

Osebne vesti

= Poroka. Danes popoldne se v frančiškan-
ski cerkvi v Ljubljani poroči znani iniciator mla-
dinske gibanje in organizator g. prof. Krošl Tone z gd. Jeras Danico iz ugledne narodne
ljubljanske rodbine. Kot priče bodo poroki pris-
tovali nevestin oče g. Jeras Egidij ter ženinova
brata g. Krošl Jože, ban. šolski svetnik, in g. Krošl
Ivan, tajnik drž. žel. delavnice. Novoporočencem
želimo obilo sreče!

= Iz vojaške službe. Odlikovani so bili med
drugimi z redom Jugoslovenske krone petega raz-
reda inženjerski poročnik Dragoljub Jurkovič, pe-
hotni kapetan II. razreda Mirko Prstec, topniški
poročnik Kornel Lebel, zrakoplovni kapetan I. raz-
reda Dragotin Rubčič, zrakoplovni kapetan II. raz-
reda Hinko Huber ter zrakoplovna poročnika Dra-
gotin Dolanski in Nikolaj Mikc. — V aktívno
službo je sprejet sanitetni poročnik mornarice v
ostavki in rezervi dr. Josip Lipa. — Po službeni
potrebi so odrejeni za povlečeno bregalnitsko
sveto oddelka peh. kap. I. razr. Dragotin Koharič;
sveto povlečene vardiškega avto oddelka peh. kap.
II. razr. Dragotin Drobniak; za pobočnika sveto po-
veljstva ministritva vojske in mornarice peh. kap.
I. razr. Drago Hojniki; na službo v avto povlejstvo
ministrirva vojske in mornarice peh. kap. I. razr.
Slavko Krvarč; na službo v povlejstvo III. ar-
miske oblasti peh. poročnik Franjo Sunko; za
vršič dolžnosti knjigovodje v povlejstvu V. ar-
miske oblasti topniški podporočnik Benjamin
Ušman; na službo v štab moravskega oružniškega
polka za pravne posile orož. kap. I. razr. Davorin
Mavrič in na službo v štab primorskega oružni-
škega polka orož. kap. I. razr. Rajmund Vatovec.

Našemu znancu Dr. Dobrojedu so dali hudočni ljudje ime
Dr. Pekeštatar, ker živi kakor
pravijo, ob samih Pekeštatar. Ko je prvič pokusil jajčne te-
stene »Pekeštatar«, so postale
cili njegovega življenja. Hocé,
da bi vsi ljudje jedli samo
»Pekeštatar«. Mož je zelo zani-
miv in naš list bo večkrat
pisal o njem, nakar že danes
opozarjam ljube bralce.

Mala kronika

★ Jubilej škola Garića, Banjaluški škof g. Josip Garić je praznoval 28. t. m. 60 letnico rojstva in 40 letnico mašništva. Na predvečer so mu banjaluški Hrvati priredili podoknico. Dne 28. t. m. pa ga je obiskal in mu čestital ban g. Milosavljević ter mestni župan Konstantinović.

★ Sedite! Včeraj so vsi ljubljanski listi po-
ročali o nesreči, ki se je zgoljila dimnikarskemu
pomočniku Ribtarju, ki je bil 4 ure zaprt v dimnik,
kjer se je onesvestil. Mladenič je bil v skrajni
smrtni nevarnosti. Le požrtvovanost reševalcev in
skrbnost gospodarja ga je rešila. O tem je poročal
tudi včerajšnji »Slov. Narode«, toda na tak način,
da ubogega Ribtarja primerja s pečenim beefsteakom
ter se norčuje na »Narodus lasten neduhovit
način iz uboge žrtve svojega težkega poklica. Ugo-
tavljamo tak način poročanja, ki pri tem listu ni
prič, kar mu ni v čast in ne v ponos tistem, če-
gar naslov nosi.

★ Začenjanje govorilnih pristojbin v prometu z
Nemčijo. Z ministrskim odlokom so se znašle vse
govorilne pristojbine v telefonskem prometu z
Nemčijo, ki se vrši neposredno preko Avstrije, za
11.55 Din.

★ Vihar na Brezniči, Brezniča, 26. oktobra.
Veter nam je ta dva dne zopet napravil precej ško-
de. Stogovi, drevesa in strehe so trpel pred njim.
Tudi nekaj drogov visoke napetosti je odloženih obviselo na žici. Sneg sega do Valvavrove koče,
a imamo danes še 4 stopinje nad ničlo. — >Ben
Hure bo prva igra v tej sezoni, katero vprizore na-
šli igralci v kraljem.

★ Pretep s kolesarji. Iz Stor: V nedeljo
večer je prišlo na Opotki pri Storah do fantovskega
pretepa, katerega posledice so bile, da je dobil
nekaj mesarski pomočnik iz Celja z nožem v glavo,
njenovemu tovaršu pa je bilo vzeto pri tem kolu.
Do pretepa je prišlo na ta način, ker sta se fanti
iz Celja peljala s kolesi v temi brez luči, in je
najbrže kdo izmed kolesarjev zavozil v enega po-

cesti idočih fantov, ti pa so radi tega navašili na
kolesarja, in enega ranili, drugemu pa vzel kol.

★ Predčasno izplačevanje pokojnine. Drav-
sko finančno ravnateljstvo v Ljubljani sporoča, da
izplačujejo nekatere pošte pokojninske prejemke
upokojencem že pred prvim istega meseca, za ka-
terege so jim nakazani v izplačilo, dasi so vse te
nakaznice tako terminirane, da se ne smej izpla-
čati pred prvim. Zato opozarja poštno ravnatelj-
stvo ljubljansko poštno uradništvo, naj v svojem
lastnem interesu strogo paži na termine, ki so na-
vedeni na nakaznicah pod izplačilnimi pogoji in
da v nobenem primeru ne izplača teh nakaznic
pred dnevom despolstvo.

★ Davie v skrlatica v Zagrebu. Zadnji čas
skrlatica in davica v Zagrebu vedno bolj razsa-
ža. Dne 27. in 28. oktobra je bilo prijavljenih 50
sluhajev, najvišje število letašnje jeseni.

★ Kaj mora vsak dilettant — igralec nujo-
vedeti? Vsak dilettant, ki se poskuša na odru,

vsak vodja dilettantskega odra in vsak, kdo se
za oden zanima, mora vedeti vse, kar je napisal
priznani strokovnjak, režiser Narodnega gleda-
ščice v Ljubljani, Milan Skrbnišek v svoji
knjižici: »Dilettantski odre«. — Kratko
in jednato obravnavata vsa vprašanja, ki so večje
važnosti za sleherni odre, za slehernega dilettanta-
igravca: Izbiha iger. — Zasedanje vlog. — Vaje.
— Režiser in njegovo delo. — Oderski jezik. —
Predstava. — Maskiranje. — Apelav in prikla-
janje. — Kritika. — Gledališke dvorane. — Kdo
se nima te dragocene knjižice, naj si jo nemu-
doma nabavi zdaj za zimsko sezono pri Jugoslo-
venski knjigarni v Ljubljani. Cena broširanemu
izvodu lične knjižice je Din 16. Otsega 88 strani!
Istočasno opozarjamo na velevažno knjižico: Lepa
maska, spisal E. Navinšek. Navodilo za šminkanje.
Din 6.

★ »Nova založba«, Kongresni trg, je prejela
v založniško prodajo pesniško zbirko Marjan Telat-
ko, Vagabund, po ceni 2 Din. Priporočamo.

★ Zadružna brieva, frizerjev in lasničarjev v
Ljubljani sporoča članom kakor tudi cenjenemu občinstvu, da bodo brivnice in damske saloni na
praznik vseh svetnikov odprtih od pol 8 do 12 z ozi-
rom na to, da je na praznik v soboto popoldne za-
prtih, bodo brivnice in damske saloni izjemoma od-
prtih tudi v nedeljo od pol 8 do 12. — Naselstvo.

★ Nesreča pri delu. 36 letnemu delavcu Pri-
možu Cankarju iz Vodje je včeraj dopoldne padel
pri delu na noge težek kamen in mu zmečkal pa-
lec na levih nogi.

★ Spominjajte se »Doma splehi«! Položnica
st. 14.672.

Ljubljana

Zalno slavlje

v spomin vsem padlim borcem v letih 1914—18
bo dne 2. novembra ob 3.45 popoldne pri Sv. Kri-
žu v gaju judenburških žrtv.

1. Vojška godba otvorí svečanost z žalnim
koralom.

2. Združeni ljubljanski pevski zbori zapojo
žalostanko.

3. Kratki nagovor bivšega vojnega kurata
F. Bonača.

4. Častni strel čete za pokopališčem, odnosno
za gozdališčem.

5. Vojška godba zaigra drugo žalno korač-
nico.

6. Bivši vojni kurati intonirajo Libero.

7. Pevci zapojo: »Oj Doberdob!«

8. Vojška godba zaključi slavje s tretjo ža-
lostinko.

Prosimo vse, naj se brez pogojno pokoravajo
navodilom stražnikov, rediteljev in vojakov. Do-
stop v gaj imajo samo zastopniki oblasti, pevci,
vojni invalidi in zastopniki vojnih vdov.

Ne teptajte grobov!

Cuvajte cvetje in svečke!

Ravno tako vabimo najljubljune spoštovane
Ljubljancanke in slovenske maši zadužnici za naše
padle fante in može, ki bo v frančiškanski cerkvi,
dne 3. novembra, na vernih duš dan, ob 9.

Glavni odbor Z. S. V. v Ljubljani.

Z ljubljanskega grada

Vodovod je napeljan po hodnikih, ljaki po-
čivajo v zaklenjenih kamnicah in še vedno pojte na
dvorišču staru pesem: voda teče od 7—8, od 11—
12, od 5—6. pop. Samo v teh urah in nič drugače.

Zenske stope v procesiji, zjutraj in večer brije že
tenka burja, procesija se veča in veča. Tri tedne
že čaka mestna občina in ne spusti vode v nove
cvetje, novi moderni zbiralnik. Sedaj je grad že
skoro obupal, če bo sploh kdaj deležen te milosti
in si natočil vode po svoji volji in po svoji potrebi
in da se mu ne bo treba ravnati še glede vode po
strogo določenih urah. Vse kar je prav, ni pa prav,
da se tako stvari mrevarijo z notorično počasnostjo.

Ne smemo več pozabiti, da spada Grad s svojimi
celicami in s svojo znano viteško dvoranino in le z
nekaj dostojnimi stanovanji pri odmeri najemnime
v III. kategorijo, dočim Kresija samo za stopnjo
više, namreč v II. kategorijo. Kdo pozna Grad in
kdo pozna Kresijo, bo že znal presoditi.

Kaj bo danes?

Drama: Zaprtia.

Opera: Moč usode. Premijera. Red C.

○ Ljubljanskim moškim zborom! Vaja za na-
grobljeno pri Sv. Križu v nedeljo dne 2. novembra
(ne v soboto 1. nov.) ob pol 11. uri v dvorani Glas-
bene Matice (Vegova ulica). Arhivarji naj prineso
slednje note: Vilhar: Nagrobnica junakom (Oj,
spite v Bogu mrtvi bratje), Prelovec: Zadnje slovo
in Oj, Dobrodob, Pavčič: Spomladi vse se veseli ter
Dev: Vigred se povrne. Nastop pred Krekovim
spomenikom ob 15. uri, takoj nato na vojaških grobovih.

○ Zalna svečanost na Suhem bajerju se bo
vršila letos v soboto 1. nov. ob 15. Spored: Re-
quiem odpoje častiti g. župnik Barle, žalostinke po-
je pevski zbor. Kdo je ni videl vojno grobišče,
na hiti počasti to idilično počivališče vojne in
njenе grozote. Darovi za oskrbo grobov se hv-
aležno sprejemajo. — Oskrbovalci grobov.

○ Na starem pokopališču pri Sv. Kristoforu bo
tudi letos na praznik Vseh svetnikov v soboto dne
1. novembra ob 3 popoldne proslava vse naših
narodnih mož, ki tam počivajo. Pel bo zopet akadem-
ski pevski zbor. Ob 3 popoldne bo spravjen
cerkveni govor v cerkvi sv. Kristofora, nato sprejemanje
križa, kjer bo Libera in petje.

○ Kaj je najlepši okras naše sobe? Na to
vprašanje bo odgovoril v petek 31. okt. na IV.
prostovremenu večer g. ing. Ciril Jeglič. Predaval bo o
sobnih cvetličah in pa o cvetličah v vazah. Njego-
vo predavanje bo pojasnilovalo 40 barvanih sklop-
čnih slik. To predavanje je zlasti namenjeno p. t.
damam in nežnim rokom, katere tako rade krasijo
sobe s cvetjem, ki brezvoma ne samo lepa sta-

Prijetno britje s pomočjo

NIVEA-CREME

Predno se namezate z malom, se morate namazati s to kremo. Toda ne preveč, da se ne zmanjša tvoritev pen. Videli boste, da tudi vsakdanje britje ni kvarljivo za kožo. Nasprotno pa ne boste imeli več rdeče kože, ki tako neprijetno pede, in ne raz-
pokanjil mest. Obenem boste uvidele, da postaja Vaš obraz vedno mlajši, lepi, bolj nego an. NIVEA-CREME se ne more nadomestiti ker samo ona vsebuje eucerit in v tem temelji njen izrazito učinkovanje.

Sklatje po: 5.—, 10.— in 22.— Din; tube po 9.— in 14.— Din

Proizvajalec v Jugoslaviji:

Jugosl. P. Beiersdorf & Co., d. s. o. j., Maribor, Meljska cesta 56

fesorje. Zaradi nepoznanja naslovov nismo mogli postaviti posebnih vabil vsem, ki jih želimo pozdraviti na našem sestanku. — Pripravljeni odbor:

○ Karambol med kolesarjem in motocikli-

stom. Og

Maribor

1500 letnica smrti sv. Avguština

Svečana proslava v mariborskem bogoslovju.

V torek zvečer se je vrnila v nabito polni bogoslovni avli mariborskog bogoslovja dostenstvena proslava tisočpetstoletnice smrti sv. Avguština, velikega škola, cerkevne učitelja, govornika in misleca. Uvodoma je pevski zbor bogoslovcov skladno odpel S. Premrlovo »Cirilovo oprokoc«, nakar je zavodov ravnatelj, stolni kanonik dr. Cukala v zanosu pozdravni besedi tolmačil tesno zvezo med Avguštinovimi prizadevanji za duhovniški naračaj ter institucijo bogoslovje, ki so pač v prvi vrsti poklicane, da na primeren način proslavijo jubilej smrti sv. Avguština. Bogoslovec Pankracij Poteko je s sočno besedo ter iz vidika izsledkov modernih raziskovalcev sv. Avguština prikazoval duševne prelome, padce in dvige velike Avguštinove osebnosti, dokler se ni razdelila in spodila v Gospodru. Potem, ko so bogoslovci odpeli Ferjančičeve »Sijaj, sijaj solnce«, je stopil na govorniški oder bogoslovni profesor dr. J. Hohnejc, ki je v pregnantni ter miselnoglobo zajetih izvajanjih razasnjeval veličino Avguštinove osebnosti, izklesal njen vzvišeni lik v povestnicu narodov ter izlučeval organične vezi, ki obstajajo med učenjem sv. Avguština in novodobnimi kulturnimi tokovi. Ob burnem pritrjevanju navzočih je zaključil svoj slavnostni govor z Avguštinovo lapidarno besedo: »Non tolit Gokus, quod custodit Christus.« Pevski zbor bogoslovcov je nato prav lepo zapel Še Pogačnikovo »Divno noč, s čimer je bilo prisrčno jubilejno slavlje zaključeno.

Proslava so se poleg bogoslovcov in številnega dajača udeležili Stevilni odilni gostje, stolni kanoniki in bogoslovni profesori, mariborska duhovščina in močno zastopane mariborske katoliške laične intelligence. Proslavi so prisostvovali tudi prevzeti vladika dr. Andrej Karlin, pomočni škof in proši dr. Ivan Tomazič, mestni načelnik dr. Alojzij Javan in gimnazialni ravnatelj dr. Josip Tominšek. Navzoči so vse sporedne točke sprejeti s hvaležnostjo in toplim aplavzom.

Vernih duš dan

Pokopalniški obredi so bodo opravili letos v nedeljo, dne 2. novembra, ker je letos Vernih duš dan v ponedeljek. V stolnici bodo v nedeljo ob 15.30 slovesne večernice, nato mrtvaške večernice; ob 16 pridiga, nato procesija na staro mestno pokopalisko, kjer se opravijo molitve za vse pokojne župljane. V ponedeljek na Vernih duš dan ob osmih bilje, okoli devetih pa mrtvaško sv. opravilo in liberi za pokojne župljane. V kapeli na starem pokopalisku pa bodo ob šestih ure naprej tri tipe sv. maše. V baziliki Matere milosti pa bodo v nedeljo, dne 2. novembra ob 14 molitve za rajne, nato večernice. Ob 15 gre prvotnik procesija na novo pokopalisko na Pobrežju. V ponedeljek ob šestih zjutraj slovenski rekвиem za pokojne župljane; ob pol osmih tita sv. maša v kapeli na starem cerkvenem pokopalisku.

□ Čestitamo. Red jugoslovanske krone pete stopnje so izročili pri mariborskem mestnem vojaškem uradu g. Andreju Pešenku, bančnemu uradniku pri Zadružni gospodarski banki in vnetemu društvenemu delavcu. Naše najprisrčnejše čestitke!

□ Gradbeno dovoljenje so dobili na torkovi seji mestnega sveta: Ivan Braun, za preureditev predilinskih prostorov; Maks Weis, za preureditev delavniških in skladniških prostorov v Slovenski ul. 26; Josip Gärtnar, preureditev prodajalniških prostorov na Aleksandrovi 19; Marija Knuplje za preureditev dvoriščnega poslopja na Glavnem trgu 19; Miloš Oset za prizidavo garaže pri hiši na Aleksandrovi 35 ter Marija Pelikan za preureditev dvoriščnega poslopja v Vetrinjski 26.

Celje

□ Pevski zbor KPĐ ima drevi ob 8 zopet svojo redno pevsko vajo. Pridite vse in točno!

□ Petje na grobovih. Pevski zbor »Oljka« počasti tudi letos spomin rajnih s petjem žalostink na obej celjskih pokopalniščih. S dan Vseh svetih ob pol treh popoldne zapoje najprej na mestnem pokopalnišču dve žalostinki ter primerno pesem na mestnem vojaškem pokopalnišču. Ob 4 popoldne pa zapoje na okoliškem pokopalnišču dve žalostinki.

□ Na obe pokopalnišči bo avtobus vozil že južni popoldne, dalje na dan Vseh svetnikov ter ev. še v nedeljo in ponedeljek po potrebi. Ce se bo za ta slučaj določil podrobni voznii red, bo razviden iz razglasov na avtobusni tabli pred kolodvorom. Ce bo večji naval, se bodo vozni listki pred kolodvorm prodajali tudi v predprodaji.

□ Na St. Peter pod Sv. Gorami bo jutri zvečer po potrebi vozil iz Celja rezervni avtobus, v ponedeljek pa iz Sedlarjevega naprej, kar se radi jasnosti še posebej objavlja.

□ V celjski bolnišnici je umrl dne 28. t. m. sedem mesecov star sinek progovnega delavca Vladimir Frisák iz St. Vida pri Grobelnem. Podlegel je škrlatinku, ki se je zadnji čas po teh krajin precej nevarno razširila.

□ Okrajni gremij trgovcev v Celju naznanja svojemu članstvu, da ostanejo trgovinske obratovanice v smislu čl. 34. naredbe o odprtiju in zapiranju trgovinskih obratovanic z dne 16. maja 1930 na dan Vseh svetnikov, t. j. dne 1. novembra t. l. ves dan zaprite.

□ Popravek. Akcije šteta grobov o Vseh svetih ne bo priredilo društvo »Rdeči križ«, kadar je bilo objavljeno dne 29. oktobra t. l., ampak tukajšnja Vincencijeva konferenca, ki podpira siromake vseh vrst. Akcijo toplo priporočamo občinstvu. Saj je v teh časih bolj kot kdaj potrebno, da damo bednim vsaj tisto malo, ki nam je mogoče.

□ Mestni avtobus bo vozil na pokopalnišču o Vseh svetih po sledenem voznem redu: v peteki 31. oktobra popoldne vsako uro in sicer od 1 do ink. 5. ure; v soboto 1. novembra na god Vseh svetnikov vsake pol ure; v nedeljo 2. novembra bo vozil vsako uro in sicer od 8 do 11 popoldne ter od 1 do 5 popoldne; v ponedeljek 3. novembra bo vozil samo popoldne med 1 in 5 vsako uro. Avtobus bo izpred celjskega kolodvora. Vsak voz se bo takoj po dospetku na pokopalnišče vratal v mesto pred kolodvor. Voznina na mestno pokopalnišče znaša 2 Din, na okoliško pa 3 Din za osebo. Občinstvo najima prizadobljeni drobiž.

Doba otrok

te nazivlje naše stoletje. Negujte svoje otroke z najboljšim sredstvom te dobe, z lahkim milom za otroke Paracelsus. - To milo čuva in ščiti kdo je zdravje Vašega miljenčka. - Zahajevate ga izrečno v lekarnah, drogerijah in parfumerijah!

□ Uporabna dovoljenja so se podehla na torkovi seji mestnega načelstva slednjim strankam: Franc Hergouth za gradbo delavniških in skladiščnih prostorov v Rajcevi 5; Marija Polanc za gradbo tobačnega paviljona na voglu Slovenske in Strossmajerjeve ulice; stavbena in kreditna zadružna »Zadružni dom« za preureditev hiše na Slomškovem trgu 6.

□ Krščanska ženska zveza ima dne 4. novembra ob 5 v stolnici svojo cerkveno pobožnost za vse rajne žene in žanice s skupnim sv. obhajilom. Z društvenimi znaki.

□ Po vseh velikih mest. Od Cankarjeve ulice pa do Trga Svobode je mestno električno podjetje vzdolž Aleksandrove ceste postavilo mične kandelabre z lepimi električnimi okroglimi svetiljkami, ki bodo dali omenjenemu delu posebno obležje in čisto novo lice. V to smer pojde bržas razvoj: promenadni tok se bo v zimskem času očvidno podaljšal v navadno smer, v poleini dobi pa se bo težišče promenadovanja bržkone delno premaknilo na to plat. Na drugi strani pa bo nov razvoj preje škodoval nočnim frizovkam, ki so se v ponočnih urah zatekale v zavetje kostanških tisič in temin... Drugam bodo bržas odprtostale; so pa ljudje od poklica, ki bodo že pogrunitali smer njih odletta...

□ V glavnih vlogah nastopita pri nocojenji premijer Andrejevih »Dni našega življenja« gd. Kraljčova in g. H. Tomašič, v večjih pa ga Zakraščova in gg. P. Kovš, Skrbnišek, J. Kovš in Grom. Moderno stilno scene sta izdelala J. Kovš in H. Tomašič, slikar je g. Ussar. Režira J. Kovš.

□ Bogato založen je bil včerajšnji »magični trg«; kmetje so pripeljali kar 28 vozov krompirja, šubelo in zelja, razen tega 2 voza jabolk in 4 voze lesa. Na ribjem trgu so se prodavale sardelle po 14, škombri pa po 28 Din za kg. Na stojnicu slovenskega lovškega društva so se dobili fazani po 35, jerebicice pa po 20 Din. Precej izbiре je bilo tudi na perutniškem trgu; okoli 800 piščancev, koščki in druge perutniške robe. Cene sadju težijo se vedno navzgor: vzrok: izredno velik izvoz v inozemstvo. Spriči bližnjih praznikov je bil včerajšnji trg tudi močno v znamenju krizantem, vencev in drugih cvetlic. Šopki so se prodavali po 5–15; na grobni venci po 10–40 in 50–100; cvetlične košarice po 10–30 Din.

□ Kolo sreće... Mariborska »Naša krila« privedjo v nedeljo, dne 2. novembra ob 15 in 15.30 dve tomboli; tomboli se vršita na Trgu Svobode, v slučaju slabega vremena pa na unionski verandi.

□ S sediščem bo imel posla 33-letni Rudolf T., ki so ga včeraj pripeljali na tukajšnjo policijo, ker je navzicle odpustil iz službe prejemal še nadalje po Dalmaciji in Bosni naročila za mariborsko tvrdko »Niksac«, ki je v septembru meseca tega leta likvidirala. Rudolf T. zasleduje razen tega okrajno sodišče v Brežicah radi zločinstva tativne in prevari, železniška postaja v Zidanem mostu pa radi tativne kolese. Policija ga bo po izvršenem zapisu izročila sodišču.

□ Pod železniškim vozom je pobiral jabolka g. Jetni Zdravko Živčič; ko se je dvignil, je zdobil radi udarca tako težke poškodbe na glavi, da so ga nezavestnega morali prepeljati v bolničko.

□ Stiri dekne nad 14 let stare sprejme takoj uprava našega lista za razprodajo nedeljske številke. Oglašati se je v upravi na Koroski cesti 1.

□ Kriza mariborskega gospodarstva. Nad sportno trgovino Roglič je otvoren konkurs. Naveden je že več konkurzov.

□ Mariborske trgovine v predbežični dobi. V smislu razglasja tukajšnjega trgovskega gremija bodo trgovine v Mariboru v nedeljo, dne 2. novembra, v nedeljo, dne 30. novembra, na Marijin praznik, dne 8. decembra ter na predbežično nedeljo dopoldne odprte. Na dan državnih praznikov, dne 1. in 17. decembra pa ostanejo vse trgovine ves dan zaprite.

□ Docent dr. Ivan Matko, specijalist za notranje bolezni, se je preselil Maribor, Trubarjeva ulica 5 poleg protestantske cerkve.

□ Za moko vreme samo KARO-CEVLJE. Maribor, Koroska 19.

□ Konvencija o osemurnem delavniku. O tej zanimivi temi bo predaval tajnik zagrebške Delavniške zbornice in predsednik Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije g. Vladimir Pfeifer na sejstanku celjske podružnice ZPNJ v petek dne 31. t. mes. ob 8 zvečer v spodnjih prostorjih Naročnega doma. Ta konvencija bo v kratkem času predložena v ratifikacijo tudi naši državi. Vsak nameščenec in delavec se mora zainteresirati za to važno socialno pridobitev, ker bo pred oločjanjem o ratifikaciji gotovo vsej javnosti in še posebno najbolj zainteresiranim delavščinim in nameščencem slojem dana prilika, da vplivajo po svojih ustanovah na to oločitev merodajnih faktorjev.

Ptuji

Statut avtobusnega podjetja. Na zadnji občinski seji so poleg drugega odobrili tudi pravilnik o mestnem avtobusnem podjetju, ki se uradno imenuje »Avtopodjetje Ptuje«. Je to od drugih mestnih čisto ločeno podjetje, pa vendar tvori del imovine mestne občine Ptuj. Upravo vodiča mestni občinski svet in posebno za eno leto voljeni upravniki na obeh celjskih pokopalniščih. Izpopolni pa se lahko s po enim članom, ki ga predlagajo udeleženci denarni zavodi. Duša podjetja je prav ta upravni odbor, ki ga vodi v administrativnem, tehničnem in komercialnem oziru. Se to povemo: Ni to prav nikakva dobričarska služba; članji jo namreč vrše kot častno službo. Za eno leto je predsednik župan g. Miha Brenčič.

Prodaja predmetov, ki so bili zarubljeni ptujskim davčnoplavalcem-dolžnikom, bo 29. in 30. t. m. dopoldne od 8 do 12 in popoldne od pol 4 dalje. Med temi predmeti se nahajajo deli pohištva, usnje, moža, vino, celo par pisalnih strojev in motornih vozil.

Aretacija vojaškega begunci. V nedeljo so v Ptuju prijeli vojaškega begunci, sina nekega delavca. Od 25. leta dalje se je mudil po raznih krajih Avstrije in Nemčije, s tem pa za seboj precej zmedel in otežko poizvedovanje. Končno so ga oblasti poslale čez našo mejo in sedaj je izročen komandi mesta.

Vreme se je to dni kot po vsej slovenski zemlji tudi pri nas precej kisilo. Dežela ni hotelov zmanjšati, po polju zlasti od Moščanice dalje voda ni mogla odteči, nastala so večja in manjša jezera, otroci pa kar s čolnom po njih. Pravo more je okoli Ljutiomera. Ščavnica je torej nadkritila Pesnico.

Kočevje

Osebna vest. Ravnatelj podružnice Zadružne banke, g. Hinko Engelsberger, odide konec tedna v Novi Sad za II. ravnatelja. G. ravnatelj je služboval v Kočevju 3 leta ter bil splošno priznajan. Na njegovo mesto je imenovan g. Viktor Vidic.

Avtobus Kočevje-Sušak bo vozil samo trikrat na teden, in sicer v sredo, soboto in nedeljo. Odhod iz Kočevja ob 8 zjutraj. Prihod ob 19.

Pozor!

Pozor!

Nagrade v vrednosti po 50.000 dinarjev prinese

RADION nagradna naloga onim, ki bodo rešili nalogu

Pojdite takoj k svojemu trgovcu, da Vam da karto za sodelovanje pri nagradni nalogi in točne pogoje!

Trbovlje

Kje je obrtno društvo? Kakor smo že v nedeljo poročali, je v Trbovljih veliko tvarjanje radi težkih dakov, ki jih je treba plačati v teku 14 dni. Letanje po davnih uradilih je zvezano s stroški. Ali bi se ne hotelo obrtno društvo zgraničiti, ter bi zaprosilo za olajšavo plačevanja, kakor je že ministerstvo za finance samo nudilo olajšavo pri platičilih, saj spada tudi naš kraj med nerodovitine, in preživljajoča čase, kot se nikdar poprej. Tudi županstvo bi šlo gotovo v tem pogledu na roko, torej poskusite, ne stane nič, doseže se pa lahko maršikat.

Zupnijska cerkev se je tudi na zunanje sedaj prav lepo prenovila in popravila. Odela se je z novim finim omotom od vrha do tal. Stolp je že predlansko leto dobil novo pločevinasto streho. Tudi notranjščina je drugačna. Lansko leto so bile nabavljene nove klopi, slikerje so pa že pred nekaj leti bile prečiščene in obnovljene. Ko bo še župnišče prenovljeno, dobti trg pred cerkvijo prav lepo lice.

Murška Sobota

Anketa za sadni izbor. V četrtki 30. t. m. se vrši na tukajšnjem okr. načelstvu anketna za sadni izbor na ozemlju okraja M. Sobota. O tem predmetu je okr. načelstvo že 1. decembra 1928. izvršilo pisemo anketno.

Davčna uprava v »srdeči hiši«. V ponedeljek 27. t. m. se je preselila davčna uprava v novo »srdečo hišo« ge. Kardčeve. Kakor doznavamo, se preselita v njo tudi oddelek finančne kontrole in katastrski urad.

Nesmrtna morska kača

Nad dvesto poročil o morski kači je znanih iz zadnjih treh—štirih stoletij. Zadnje tako poročilo je izšlo meseca julija letos v enem vodilnih angleških znanstvenih časopisov; nanašalo se je na morsko kačo, ki jo je neki videla za časa svetovne vojne possadka nekega podmorskega čolna. Svet si morske kače ne da vzeti...

Najboljšo povest o morski kači je napisal Rudyard Kipling v svoji noveli >A Matter of Fact—>Dejstvo<. Trije časnikarji, en Anglež, en Američan in en Holandec so se vozili z oceanskim parnikom in videli — golo dejstvo! — pravo in resnično morsko kačo. (Kipling izrečeno naglaša, da so bili tedaj vsi trije popolnoma trezni.) Pošast je bila omamljena in je izdihala kot žrtev velikega vulkanskega potresa. Vsi trije časnikarji so napisali o dogodku vsak svoje poročilo in vsak je pripisal: >Od očividca<. Ko so pa dosegli na Angleško, sta Američan in Holandec raztrgala svoja rokopisa; Anglež je svojo povest poslal nekemu listu, a je izrečeno izjavil, da si jo je izmisnil in da je zgolj tvorba domišljije.

Ne da se dvomiti, da so bili mnogi očividec vseh dob pošteno prepričani, da so res videli morsko kačo; videli so pa po vsej prikliki jate morskih preščkov ali šilastih rib ali lovke ogromnih sip ali šavje morskih rastlin itd. Mnogokrat jim je pa utegnil motiti vid — rum ali whisky. V prejšnjih stoletjih so imeli morsko kačo za znanilko raznih nesreč kakor zvezde repatice.

Največ ljudi, ki so trdili, da so videli morsko kačo, se je oglasilo l. 1830. To je bil kapitan in moštvo neke ameriške barke. Pošast je imela na vratu baje pravo grivo; in kolikorkrat je dvignila svojo glavo iz valov, se je slišal sikoč ūm, kakor bi iz kotla uhačala vroča sopara. — Meseca oktobra 1847 so opazili morsko kačo kapitan in častniki angleške vojne ladje >Daedalus<, in to v bližini otoka St. Helene. Kača je imela glavo kakor ogromen kuščar, a dolga je bila nad

sto čevljev. Njeno žrelo, ki je bilo polno ostrih zob, je bilo tako veliko, da bi mogel v njem stati visokorasel mož. — Dve leti nato je poročal angleški strokovni list >The Zoologist< o boju med prilično majhno morsko kačo in par ribiči. Ko so ribiči streljali na kačo, je bruhnila iz sebe jato rib; iz teh rib so izhaljali močni električni udarci, ko so jih ribiči prijeli z rökami. — Leta 1880 so poročali iz Sansibarja o boju, ki se je vršil med ogromno morsko kačo in kitom; zmagala je kača...

Krasen primerek morske kače — vsekakor v prepariranem stanju — je l. 1895. kazal v Ameriki in Evropi neki dr. Albert C. Koch. Okostje je bilo dolgo 114 čevljev. Koch ga je krstil za >Kralja morja<. Slednji je okostje priromalo v dresdenski muzej in tu so dognali, da je bilo okostje umetno sestavljeni iz anatomičnih delov številnih kitov neke izumrle vrste. Kljub temu razkrinkanju je dr. Koch par let nato sestavil novo morsko kačo, to pot iz medvedjih in bivilskih kosti. In tudi to pot je uspel pri občinstvu, ki kakor rečeno, enostavno hoče imeti svojo morsko kačo.

General Vargas, ki je na prošnjo vojaškega sveta prevzel državno predsedstvo Brazilije.

ba brez usmiljenja potisne v stran in gre čezenj svojo pot dalje.

Seveda pa ima skoro vsak stan svoja lastna konvencionalna pravila, in bi bilo nespametno mešati: n. pr. umetniške konvencije zanašati v meščanske kroge in obratno. Marsikaj na svetu — tako razmišlja o tem neki nemški časnikar — moramo urediti sami med seboj, in potem nismo podvrženi nobeni konvenciji. Toda v tem slučaju ima kulturnen in takten človek dolžnost, da ostanejo dogodki skriti med njegovimi štirimi stenami. Drugače pridejo namreč >ljudje< in se udeležujejo: Ljudje pravijo..., ljudje govorijo... ljudje misijo... Ali naj se nanje oziram in se pred njimi skrijem ali pa jih enostavno prezrem, se za njihovo mnenje ne brigam? V tej razvojenosti nam kažejo izhod konvencije. Kdor se jih zna posluževati, so njegov najboljši svetovalec. Ne stori ničesar, za kar ne moreš odgovarjati. Konvencija zahteva tako. Ne opravljaj, ker bodo drugače ljudje vedeli, da si klepetulja. Ne daj se premagati razburjenju, ker konvencija to prepoveduje. Ne kaži svojih čustev, konvencija se temu smeji. Za srčna čustva dovoljuje konvencija samo eno stopnjo: to je takt. Ce ljubiš, ne mara konvencija o tem nič vedeti. To je tvoja zasebna stvar. Ce se poročiš, moraš to naznaniti. To je stvar konvencije, ce te vedno spreminja moški. Ako si potrt, se umakni iz družbe. Konvencija ne prenaša glasnih tožb in krikov. Ce si srečen, bodi v svojem srcu. Konvencija ne zahteva, da bi v svoji sreči osrečeval tudi druge. Ce nimaš >nič običiš<, to še ni nobena nesreča; toda konvencija zahteva, da se potem ne kažeš v družbi elegantno oblečenih ljudi. Smeš se dvigniti nad konvencijo in odkloniti, kar ni zate: nihče te ne more siliti, da bi hodil v drage restavracije, če ti sredstva ne dovoljujejo: da bi obiskoval slovesne prireditve, če nimaš drage slovesne oblike najnovejše mode. Kajti je tudi konvencija, ki pravi: >To ni zame, to presega moja sredstva<, in to pomenja obenem takt.

Nadškol Ničesu Noguē iz Tokija, ki je prišel v Berlin, da prouči cerkvene in socialne ustanove.

Pod jarmom družabnih običajev

Konvencije ali družabni običaji so za mnogo ljudi zelo neprijeten, trdo žuleč jarem. Toda upirati se jim, jih kršiti — temu ni vsak dorasel, to si sme dovoliti le genij ali pa kake druge vrste privilegiranci, ki se mu družbe ni treba batiti, ki v ničemur ni odvisen od nje. Vsakega drugega upornika proti njenim običajem druž-

Po poroki bolgarskega kralja: Novoporocene zapuščata assiški samostan.

Kúbyšev (desno), predsednik vrhovnega gospodarskega sveta Sovjetske Unije, ki je nastopil dajši dopust in se najbrže ne vrne več na svoje mesto. Kot njegov naslednik velja Lóbov (levo), do slej član vrhovnega gospodarskega sveta in najzvestejši Stalinov sotrudnik.

Neprijetno tekmovanje

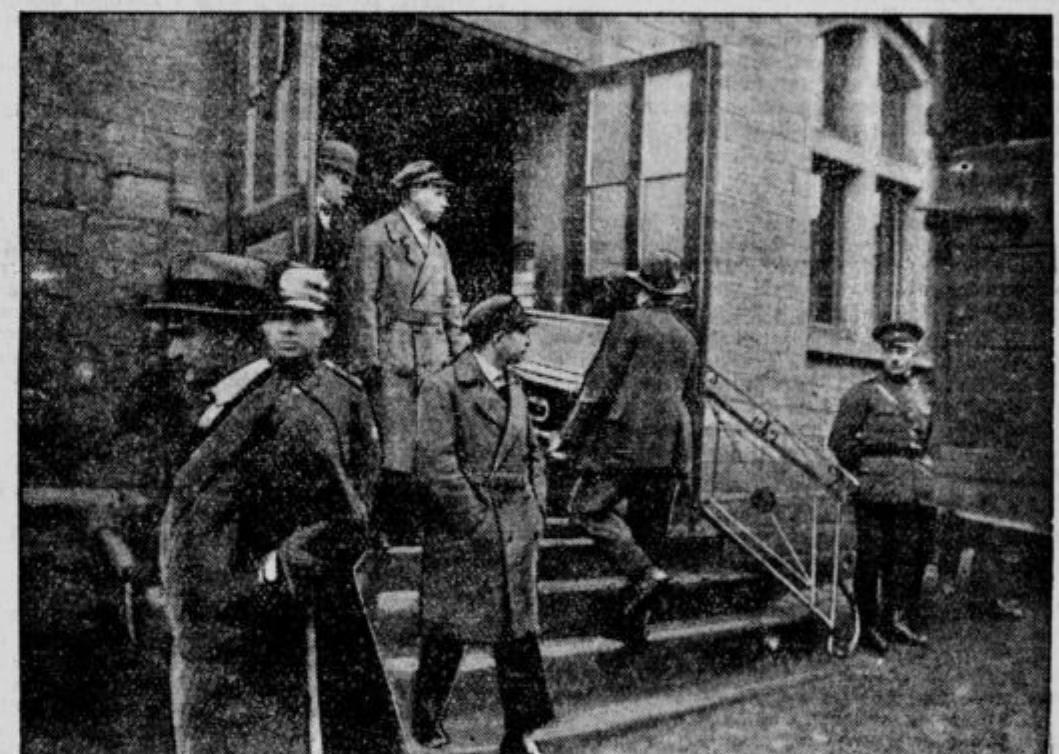
Med tiste stvari, ki jih v trinajstem revolucioniskem letu v Moskvi ni, spada tudi kučivo (kar je bilo mogoče vnaprej vedeti že spomladni). V Rusiji so kurivo v prvi vrsti drva, s katerimi krmijo peči in ognjišča. Ko je začelo sredi septembra rumeneti listje in je bilo jasno, da je lepega vremena za letos konec, so sovjeti uradno ugotovili >krizo<. Pa >načrt< seveda na tem ni prav nič krv, marveč je bilo po načrtu vse v redu. Izdal je le moskovska centrala za preskrbo drv. Zaloge so dosegle komaj polovico tega, kar je predvideval načrt. Kakega izboljšanja polozaja sedaj ni več pričakovati, ker železnice niti prevoza žita ne zmagujo. Tudi to ni pomnožilo zaloge drv, da so odstavili vodilne uradnike Moskvtopa — uprave za kurivo. Treba se je bilo torej vdati in pripraviti na zmrzovanje in nahod, kajti tudi premoga so izkopali v Donski kotlini komaj polovico toliko, kakor so pričakovali. Zmrzovati bodo moralni torej tudi po državnih uradih in povsod tam, kjer imajo centralno kuravo. Sovjetski

človek tudi notranje le ne ogreje posebno. Odkar je izšla prepoved proti klanju konj, Moskovčani ne vidijo zlepa mesa. Tako tedaj sede sedaj po uradih in kožuhih (blagor mu, kdor ga premore!), tožijo nad revmo, išjasom in hrupo, kašljajo in smrkajo, pri tem pa se tolažijo s spomladjo in pa z nado, da si pribore zmago v zmrzovanju in odlikovanje.

Hujše je za tujce po hotelih, kjer so sobe dvakrat, petkrat bolj drage kakor drugod, pa si v sobi ne morejo sleči niti rokavice in odložiti klobuka, kamoli suknjo. In pri tem se niti ne morejo ogrevati ob misli, da s svojim zmrzovanjem prispevajo h >gigantskim zmagam komunizma<. Tako si tedaj radi ali neradi kurijo odznotraj — z vodko.

Benediktinke na katoliški univerzi v Pekingu

V Pekingu je pred kratkim dospelo šest ameriških benediktink, ki imajo nalog, da organizirajo ženski kolegij na tamkajšnji katoliški univerzi. Nadaljnje moči pričakujejo.

Rudniška katastrofa v Maybachu: v mrtvašnico neso prvo krsto z eno izmed 99 žrtev. 15 mrtvih rudarjev je še podstutih.

občinski uradniki in hišni upravitelji so sedaj v hudih škripceh: Oblast zahteva največjo štedljivost pri uporabi kuriva, najemnike pa zebe in kriče po topoti.

Sovjeti so si belili glavo, kako priti iz te stiske, in so seveda tudi sedaj našli čudo-tvorne kapljice, ki enostavno morajo pomagati. To je >socialistično tekmovanje<. Vsaka hišna uprava, ki ji praviloma načeljuje komunist, si za kak večer naroči izšolanega predavatelja in sklice najemnika na predavanje. Govornik na vse nacine poveličuje in slavi >petletni načrt< in mogočno socialistično gospodarstvo, povzdiguje sveto navdušenje delujočih in velikanski napredek sovjetske Rusije, ki v nedogled prekaša Evropo in Ameriko. Seveda je treba tu in tam premagati še velike ovire in težkoče, ki jih nalači povzročajo hudobni protirevolucionarji, toda neumorno delujočih zvestih vojsčakov komunizma ne more oplaščiti in ustaviti nobena ovira. Tačas je najvažnejša zahteva varčevanje s kurivom. Zbranim razredno zavednim najemnikom predлага, da začno tekmo s sosednjim hišnim blokom: kdo bo pozimi porabil najmanj premoga! — Lahko si je misli, da čim bolj se ogreva govornik, tembolj postaja hladno okolu srca poslušalcem. Ugovarjati pa si seveda nihče ne upa in slednji se >soglasno< sklene, da se do najstrožje zime sploh ne bo kurilo, potem pa vsak drugi dan po 12 ur. Govornik pa še ni zadovoljen, marveč vzneseeno pripoveduje, kako pozna hiše, v katerih so sklenili, da do 1. novembra, da celo do 1. decembra sploh ne kurijo, potem pa le vsak tretji dan.

Treba pa je pomisliti, da se je v Moskvi že oktobra ponujal sneg in da se ob hrani, točno preračunani na kalorije v obliki soje, kaše, zelinute juhe z margarino in pa leče —

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

četrtek, 30. oktobra: 12.15 Plošča (Slovenska in plesna glasba). 12.45 Dnevne vesti. 13. Cas, plošča, borza. 17.30 Otoška ura, ga. Gabrijelčičeva. 18. Radio orkester. 19. Prof. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 19.30 Dr. Valter Bohinc: Geologija naše zemlje. 20. Pero Horn: Vzgoja otrok. 20.30 Pevski koncert zbor >Ljubljane<. 21.30 Religiozna glasba, izvaja Radio orkester. 22.30 Časovna napoved in poročila, lahka glasba.

Petak, 31. oktobra: 12.15 Plošča (solo instrument, zborovno petje). — 12.45 Dnevne vesti — 13.00 Cas, plošča, borza. — 17.30 Plošča. — 18.00 Viktor Pirnat: Kako je prišlo do okupacije Trsta in kako smo izgubili edini jugoslovanski dreadnought >Viribus Unitis<. — 18.30 Dr. Reja: Vremenosljive. — 19.00 Dr. Lovro Sušnik: Francosčina. — 19.30 Gospodinjska ura, gdč. Cilka Krovka. — 20.00 Drago Ulaga: Sportna ura. — 20.30 Prenos iz Belgrada. — 22.30 Časovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Petak, 31. oktobra.

Belgrad: 12.45 Radio kvartet. 17.05 Narodne pesmi. 20.30 Komorna glasba. 21.30 Koncert zbor >Tomislav<. — Budapest: 10.00 Nabožna glasba. 11.30 Radio kvartet. 17.20 Komorna glasba. 18.30 Koncert ciganškega orkestra. 19.00 Komemoracija Stefana Tisza. 19.30 >Carmen<, prenos iz kr. opernega gledališča. — Dunaj: 11.00 Plošča. 15.20 Popoldanski koncert. 19.35 Kabaretni večer. 20.30 Filozofija in versta Indije. 21.00 >Ljubezenski napoj<, komična opera (Donizetti), nato večerni koncert orkestra. — Milan: 12.15 Opoldanski koncert. 17.00 Plošča. 19.30 Vesela glasba. 20.40 Simfoniji koncert. 22.00 Komedijska. 23.00 Veselo in pestro. — Praga: 19.35 Koncert: Pianoforte. 20.00 Slušna igra. 22.20 Mor. Ostrava: — Langenberg: 17.30 Večerni koncert. 20.05 Koncert. — Rim: 12.45 Radio kvintet. 17.00 Koncert orkestra. 20.35 >Al Iupoc, Hrična drama. — Katowice: 12.10 Plošča. 16.10 Mladinska ura. 16.25 Plošča. 17.55 Popoldanski koncert. 20.15 Simfonični koncert. — Mor. Ostrava: 20.00 Praga. 22.20 Jazz orkester. — Leipzig: 18.30 >Lohengrin< (Wagner). 20.00 Kitare. 20.30 Nabožna večerna glasba. 22.30 Komorna glasba.

Sociološke in ekonomske osnove moderne družabne reforme

Ljubljana, dne 29. okt.

Danes ob četrt na 7 je predaval v zbornični dvorani ljubljanske univerze vsečiliški profesor dr. A. Osoar o kritiki socioloških osnov marksizma in krščanskega socialnega pokreta.

Pri obdelavi socioloških osnov moderne družabne reforme je najprimernejše, da se oziramo na moderno družabno življenje, zakaj le iz njega bo mogoče izvajati pravilno analizo za rešitev vseh teh perečih problemov. Sicer tudi že zgodovina beleži dobe, ki so bile mnogokrat skrajno slabe in krivične. Tako dobe suženjstva in poznejše tlačanstva, ki pa so bile tedaj obče priznane in pravniceljna družabna ustanova. Toda tedaj ni bilo nikakih družabnih reformnih pokrovov, kot so danes. Teh niso poznali niti Grki niti Rimljani. Izrabljanje slabšega je bilo povsem odkritko. Zato je bil tudi upor ali revolucion edino sredstvo za rešitev izpod tlačanskoga jarma. Prvi začetki družabnih reformnih pokrovov se pojavljajo šele sredi preteklega stoletja s socialističnim gibanjem.

Danes pa stojimo pred dejstvom, da se za reformo obstoječega družabnega reda poslužimo ali evolucije ali revolucion. Dalekosežnost revolucion je moralnem in gospodarskem oziru nam dokazuje že Rusija, ki je imela gotovo najugodnejše pogoje za uspešno izvedbo revolucion. Zato moremo dvomiti v uspeh revolucion in bo bolje iskati sličnega ali prav takega uspeha v postopnih reformah obstoječega družabnega reda, ki sloni na načelih svobode in enakopravnosti, svobodne izbire dela in konsuma ter osebne lastnine. Od popolne svobode pa do popolne nesvobode pa je neštečo variant. Vse te je treba premisiliti in poskusiti, preden bi se odločili za socialno revolucion.

Najprej si oglejmo osnove glavnih obstoječih naukov za reformo moderne družbe. To sta marksizem in krščansko-socialni pokret.

Marksizem je brez dvoma storil velik korak naprej ob utopističnega socializma, ki je bil pred njim. Marksizem je postavil vsa svoja načela na temelju egoizma in materialističnega pojmovanja družabnega reda. Učil je, da so vse življenjske gospodarske kakor tudi kulturne prilike posledica tega egoizma. Brez dvoma pa je ta način enostranski in zato zmoten. Podčrival je potrebo nasprotja

Iz glasbenega življenja

V pondeljek je imel v kazini glasbenotečetsko predavanje gost iz Nemčije. Umetnostni zgodovinar iz Bayreutha, g. dr. E. Hoedel, nam je pokazal življenje in delo opernega heroja XIX. stoletja, Riharda Wagnerja, s posebnim ozirom na njegove opere priredite v Bayreuthu. Dr. Hoedel je pokazal reformna stremljenja Wagnerjeva na polju opere, nega sila in njene inšcenacije, podrobno petal s problemi izvedbe nekaterih Wagnerjevih oper. Opisal je tudi delo Wagnerjevega sina Siegfrieda za novo inšcenacijo, ki v neki smerni nadaljuje delo svojega velikega očeta. Predavanje je bilo zelo zanimivo in je bilo obiskano po zainteresiranih glasbenikih in inteligenčci.

V torek, dne 28. t. m. je ljubljanska opera priredila pravljico obsobojenja Češkoslovaške. Karakter navadno, »Prodano nevesto« (zakaj vedno isto za to proslavo?), pri kateri so peli vloge gg. Šimec kot gost (Janko), Ribičeva (Mašinka), Rumpej (Kecal), Kovač (Vašek), dalje Španova in Kojočeva ter Grba in Janko. Predstavo je dirigiral kapelnik g. Neffat. Bila je prav dobro obiskana; udeležili so se je zastopniki oblastev, zastopnik Češkoslovaške, predstavniki nekih korporacij in številno ljubljansko občinstvo.

Glasbenica Matica v Ljubljani je izdala pravkar dva zvezka novih muzikalij, in sicer E. Adamiča Album za mlade pevce in Dva madrigala. Adamičev album obsegajo dvanaest pesmi za en ali dva glasova s spremeljanim klavirjem, namenjenih pedagoških pevskim porabim na meščanskih, srednjih, učiteljskih in glasbenih šolah. Pridružiti album je namenjen pri stopnji podnika. Znan pevski pedagog in skladatelj je vzel za podlago svojih skladbam večinoma narodna beseda in ustvaril — kar je pri takšnih izdajah prava redovost — dvanaest samovrstnih umetnin, ki se bodo dale slišati na vsakem koncertu s pridom. Samo pevski učitelj bo znal dobro ceniti metodo, kako je Adamič zlahka znaši uvesti mladega pevca v tem albumu v pravo umetnost in v moderno pevsko tehnične probleme. Že prva stopnja albuma uvede v novo, harmonskemu posluhu prejšnjih časov že nekoliko odraslo, deloma že samostojno linearno pot, celo dva kanona se najdeti v zbirki. Adamič je znal nastriči za mladega pevca dosti pobudnih tekstov in žansko in glasbeno pestreg gradiva, ki ga bo s svojim umetnostnim zrnom zazanimo za glasbo v dno duše. Zato, čeprav vzamemo pesnice kot zgolj umetnostne tvorbe, jih treba priznati visoko kvaliteto in sodobno boheme. Posebno zasluziti pozornost dajejo Matija ziblje Jezusa, Tri pure in Da mi biti je drevo, obojka kanona, humoristična Lenahi, živahnna Izpravečnica itd. Pesem Angel poslan z neba je imala napev vzet iz Cithara octochorda iz l. 1758. Adamič se je v svojem umetniškem razvoju s tem delom pokazal kot ljubitelj preproste diatonike in izdelanega glasbenega izraza. Po zbirki naj sežejo vse pevski pedagogi.

Dva madrigala prinašata Palestrinov lepi O bone Jesu in Gallusov znani Glejte, kako umira pravčici.

Obe izdaji imata zelo okusno in moderno dekorativno zunanje lice po zamisliku arhitekta D. Šeršnika.

Cerkveni Glasbenik, št. 9-10 uvodoma nadaljuje z dr. Dolinarjevo razpravo: Cerkveni toni v večglasju in razpravlja o cecilijskih Wittu, Greithu, Ortweinu, Halleru in Neckusu, Mittereriu, Griessbacheriu in Gojeriu ter preide na slovenske: P. Angelik, Foerster, p. Saltnar, dr. Kimovec in Premrl. — Dr. Mantuani nadaljuje Zgodovino cerkvene glasbe in razlagajo podludo srednjeveške tone in notno pisavo, A. Gröbming nadaljuje Poglavlja iz fiziologije in fonetike (izreka), Sr. Koporc piše povodom jubileja msgr. Premrla o Premlu in slovenski cerkveni glasbi in podčriva pomen monsignorovega velikega dela za razvoj naše cerkvene glasbe. Fr. Ferjančič poroča o obisku »Pri č. oo. cistercianih v Stični in o njihovem gojenju glasbe. Slavko Snoj poroča o glasbenem življenju v ljubljanskem semenišču, ki se hvelevredno zavzemata za gojenje edine prave cerkvene glasbe: najmanj čutnega, pa najbolj duhovno izrazitega korala. Sr. Koporc uvod k članku O glasbeni simetriji je še nekam neopredeljen. Vests je kronični del Glasbenika.

Zbori št. 5 so tudi pravkar izšli. Prinašajo

M. Kunčičeve pesem Tolazba, nadaljevanje in končne dr. Mantuanieve razprave O slovenski operi od Parne do našmih, zelo tehten prevod članka H. Gala: Zborovska tehnika in zborovski pouk,

med kapitalizmom in proletarstvom. Povečal je nasprotje med obema in je ustvaril pojem razreda in razrednega boja. Vse njegovo delovanje je bilo negativno usmerjeno, kar se je ob gospodarskih krizah često brisko maščevalo. Kot najvažnejše je poudarjal borbo in razumljivo je, da je bil zato marsikom privlačen.

Njemu nasproti pa se je postavil v zadnjih letih krščanski sociali in pokret, ki je za temelj svojega, nauke v zelo organično pojemanje družbe. Kot družbe pa je že prej označil avtoritet. Iz tega pojemanja sledi, da udje družabnega organizma drug druga podpirajo vzajemno. Kljub poudarjanju ideje stanovske vzajemnosti pa ni zadostno močno prodrl, zlasti zato ne, ker je zrastel kot reakcija na marksizem in njegov nauk o razredu in boju. Stanovsko sodelovanje se ni prineslo rešitev perečih problemov, ostala je tekma med stanovi. Načelo same ni zadostovalo. Zato v temki in marksizmu ni tako uspel kot bi moral. Marksizem je imel v geslu brezobjektivnega boja med kapitalističnim in proletarskim slojem parola, s katerim se je lahko pridobil zaupanje množic, dočim je vladalo proti krščansko socialnemu pokretu radi navidezne popustljivosti nezaupanja. Kljub temu, da je krščanski socialni pokret v mnogih državah s praktičnim delom za zboljšanje delavskega položaja dosegel uspehe, ki niso prav nič zaostajali za uspehi marksizma, vendar ni dosegel zaupanja. To se zlasti očito kaže danes, ko segajo razne krščanske socialne struje po istem geslu in tako rosnemajo marksizem. Iz vsega tega pa nujno sledi, da mora vsak reformni pokret, ki hoče uspeti, začeti na bolj aktualne družabne probleme svojega časa in samona ta način bo pridobil ljudske množice in se uveljavil. Ljudje namreč malokdaj vprašajo ali je teorija vobče pravilna ali ne. Zanima jih pač nabolj to, kar jih najbolj žali in se naslanjajo na strujo, ki forisira prav ta voračanja. To se bo še lažje dalo spoznati pri kritiki ekonomskih osnov marksizma in krščansko-socialnega pokreta.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

in bo govoril o ekonomskih osnovah marksizma in krščansko-socialnega pokreta ob četrt na 7 v zbornični dvorani univerze.

Prihodno sred bo vsečiliški profesor dr.

Andrej Gosar nadaljeval ciklus svojih predavanj

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjam.

Službe isčejo

Gospodinja

isče službe kot vzgojiteljica. Večja slovenskega in nemškega jezika, službo nastopi takoj. Naslov v upravi pod št. 12.315.

Gospodinja

starca 20 let, isče službo blagajnčarke, knjigovodkinje ali kaj podobnega. Absolventka mešč. šole, vajena gospodinjskih poslov in kuhe, zmožna položiti kavcijo od 50.000—75.000 Din. Naslov v upravi pod št. 12.392.

Službo delovodje
poslovodje ali strojnega konstrukterja v večjem industrijskem podjetju isče absolvent strojne delovodske šole z 9 letno vodilno prakso v večjih podjetjih. Ponudbe na upravo pod „Praktik.“

Uradnica

večja vseh pisarniških del, nemške in slovenske stenografske, korespondence, knjigovodstva in stropisija, z 10 letno prakso, isče službo v Ljubljani. Ponudbe pod »Pisarna« št. 12.407 na upravo.

Kovaški pomočnik
išče službe. Nastopi lahko takoj. Klemenčič Jožef, Razvanje pri Mariboru, p. Hoče.

Deklica

pridna in poštena, 15 let starca, išče službo k otrokom. Tudi za pomoč gospodinjam. Nastopi takoj. Naslov v upravi »Slovenca« Maribor.

Službodobe

Sprejme se hišnik
kateri se razume tudi na vrtarsko delo. Ponudbe na upravo pod »Hišnik in vrtnar.«

Varuhinjo

k otrokom isčem. Prednost starejše z znanjem igranja glasovirja. Ponudbe pod šifro »300 Din« na upravo »Slovenca.«

Dekle

pošteno in pridno, čedne zunanjosti in lepega vedenja, ki ima veselje do otrok in vseh gospodinjskih del, sprejme takoj 4 članska obitelji v Ljubljani. Ponudbe na upravo pod »Dobra služba.«

Stanovanja

prva oblast. Konc. Čašmernik, Ljubljana. Dunajska c. 36 (Jugauto). Tel. 2236. Pouk in praktične vožnje.

Pouk

Šoferska šola

L. Gaberščik, bivši komesar za šoferske izpite — Ljubljana, Bleiweisova 52.

Objave

Gospodinja

simpatična — izčena v knjigotrški stroki in muzikalijah, se prosi, da se javi z opisom na upravo pod »Muzikalije« 12.326.

Denar

na prvo hipoteko ali konvertiranje iste — nuditi Upravnštvo »Merkur« — Ljubljana — Šelenburgova ulica 6-II., telefon 30-52.

Zahvala

Za vse dokaze sočutja in tolažbe ob bridi izgubi naše ljubljene materice izrekamo s tem vsem našo najglobokejšo zahvalo.

Posebej se čutimo dolžne, zahvaliti se častiti duhovčini pri sv. Jožefu, cenj. ravnateljstvu in uradništvu zavarovalnice »Dunav«, rodbinam Strojanšek, Perko-Rostan za častno spremstvo in poklonjeno prelepoto cvetje.

V Ljubljani, dne 29. oktobra 1930.

Rodbina Klauder.

ZAHVALA

Za mnogobrojne izraze sožalja in sočutja, ki smo jih prejeli ob prerani, tako nenadni smrti našega najstarejšega, nad vse ljubljenega sina.

IVANA KLUNA

šestošolca

izrekamo vsem iskreno zahvalo. Zlasti se zahvaljujemo častiti duhovčini, sorodnikom, darovalcem krasnega cvetja, vsem, ki so nas tolažili v teh tako bridkih urah, sošolcem in prijateljem, ki so priheli od daleč in ga spremili v velikem številu na njegovi zadnji poti, pevem iz Ljubljane, Kočevja in Ribnice za ganljive žalostinke ter prijatelju za iskreno slovo ob odprttem grobu.

V Ribnici, dne 29. oktobra 1930.

Rodbina Klun-Bukovčan.

Moč treh

roman iz leta 1955.

Baš v to. Sanje mi niso dale miru. Bilo je še zgodaj. Komaj se je začelo daniti. Ob osmih sem moral v tovarno. Sele popoldne sem mogel v delavnico. Bilo mi je predolgo čakati. S priprirostimi sredstvi, ki sem jih imel v stanovanju, sem napravil žarilnik. Napravil sem poskus, in uspel je. Kos železa na moji mizi se je dvignil polagoma v višino. Pitni kozarec se je stopil v kepo. Našel sem skrivenost.

Popoldne sem prišel v laboratorij... Hotel sem napraviti priprost poskus. Elektromotorna sila naj bi se odbila v aparatu. Naravnal sem aparat pravilno k privijalom mize za poskuse. V istem hipu se je dvignil gost dim z stikalno ploščo in ob steni navzgor. Težka 10.000 voltna napeljava laboratorija je začela svelto rdeče. Izolacija je pregorela. Naglo sem umaknil svoj aparat. Ni bilo več potrebno. Varovalke toka z veliko napetostjo so bile že prežgane in so prekinile tok.

Takrat sem zvedel dvojno. Moj aparat deluje. In poskusili so lopovčino. Nekdo, ki je poznal delavnico, je napeljal v poskusno mizo živiljenjskonevarno visoko napetost.

Tri dni pozneje se je peljal na šetnji skozi gozd avto za meno. Sunkoma se je ustavil poleg mene. V hipu so me potegnili v voz, me zvezali in omamili. Sele v ječi sem se zopet zavedel. Ko sem zagledal Glosina med sodniki, mi je bilo jasno, kdo je napeljal v delavnici...

»SLOVENEC«, dne 30. oktobra 1930.

Krasne blazine

z reliefnim vezenjem lahko sami napravite. Poučno brezplačen. Lindič, Ljubljana, Komenskega 36.

Zasluzek

Zastopnike

za 26 predmetov sprejme takoj. Lindič, Ljubljana, Komenskega 36.

Denar

9%

posojilo

na prvo hipoteko ali konvertiranje iste — nuditi Upravnštvo »Merkur« — Ljubljana — Šelenburgova ulica 6-II., telefon 30-52.

Stanovanja

Stanovanje

2 sobi, predoba, kuhinja, balkon, pritiskline, vse pod enim ključem, ter k temu pripadajoči dve separativni sobi s kopalcico, komfor, solnicna lega, oddam takoj. Lavričeva ulica 12, Bežigrad.

Vnajem

Odda se trgovina

s specerijo in železino na dobro idem kraj, pripravna tudi za manufakturo. Obstoji že nad 60 let. Najemnina nizka. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.402.

Za vinotoč

isčem 1 ali 2 lokal, po možnosti tudi klet, na prometnem kraju v Ljubljani. Ponudbe na upravo pod »Zeleni venec« štev. 12.401.

Gostilna

na prometnem kraju razpotja, 20 min. od postaje, se odda v najem po ugodenih ceni. Prda se tudi z inventarijem vred v dobrem stanju. Poizve se pri Ignac Emeršič, Sp. Breg. št. 76, Ptuj.

Kupimo

Vrednostne papirje

srečke, obligacije, delnice kupuje upravnštvo »Merkur«, Ljubljana, Šelenburgova ulica 6-II. tel. 30-52.

Valje z osmi

za solni mlin kupimo. Ponudbe z označbo dimenzij in cene na Jugosl. Trgovčko d. d., Zagreb, Mihanovičeva ulica 14.

Vsakovrstno

zato kupuje po najvišjih cenah CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

zlatu

po najvišjih cenah

CERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

proda poceni

Fr. Stupica, železnina

Ljubljana, Gospodarska 1

Minarji!

Prodamo

1 dvoprežno polpopkrito kočijo, novo; 1 dvoprežno polpopkrito kočijo, rabljeno; 1 dvoprežno polpopkrito kočijo (landaver), zelo dobro ohraneno; 1 dvoprežne polpopkrite sani, nove; 1 dvoprežne sani, rabljeni; Naslov v upravi pod št. 12.307.

Vilo

enodružinsko, prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 12.411.

Stavno parcele

600 do 700 m² prodam v Staničevi ulici. Naslov v upravi pod št. 12.403.

Vilo

blizu Stadiona, dvostanovanjsko, z velikim vrtom, z vsem komfortom in stanovanjem za hišnika, prodam. Pogojev v naslov ponavljam po poštnem povzetju.

L. BROZOVIĆ — Zagreb, Ilica 82. Kemična čistilnica perja.

Prodamo

vrtna ograja, troje vrat in dvoje oken, pripravno za barake. Naslov v upravi pod št. 12.390.

Prima bosanske

suhe slive

etuirane v zabožih po 5 kg za 49 Din, po 10 kg za 96 Din, franko pakovanje in poštnina, po povzetju ali denar naprej, pošilja Export G. DRECHSLER TUZLA.

Med

cvetlični 1 kg . . . 17 Din

ajdov 1 kg . . . 15 Din

dobavlja v vsaki množini

Mrak Valentin, čebelar v

Notranjih Goricah, pošta

Brezovica pri Ljubljani.

Jabolka

mošančke, v zabožih po 25 kg naprej po 4.50 Din,

fizol vsake vrste, kompir

beli in rožnat vsako potrebovno množino vagonov po najnižji ceni. Doprise na upravo pod »Deželnih pridelki« št. 12.394.

Med

cist, okrog 500 kg, prodam.

Ponudbe z označbo

cene na upravo pod »Ta-

kaj plačam« št. 12.388.

Za stavbe

vsakovrstni suh tesan in

zagan les. Ladiska tia cenc oddaja Fran Suštar, Dolenska cesta. Telefon 2424

Dinamo generator, 6 PH, rabljen.

Lokomobil Wolff, 18-20

24 PH, prevozno.

Hidravlično črpalko

(Pfunger Pumpel)

Bencinski motor, 8 PH.

Dieselov motor, 50 HP,

znamke Man, Haneburg

Tovorni in osebni avto.

Magacinski transportni

voz »Trafero.«